

ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN ALMERE 13

**BASISRAPPORTAGE VOORONDERZOEK
WAARDESTELLING, SELECTIEADVIES
TEKST BESTEMMINGSPLAN**

Plangebied 3V, Buitenhout

Colofon

Status: eindversie

Datum: 30 oktober 2006

Auteur(s): drs. H.C.Ĵ. Visscher

Autorisatie: drs. Ĵ.W.H. Hogestijn

ISSN: 1574-1168

Gemeente Almere

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Bureau Archeologie

Postbus 200

1300 AE Almere

www.almere.nl

Inhoud

1.	Administratieve gegevens onderzoeksgebied	4
2.	Onderzoekskader	5
2.1	Afbakening plan- en onderzoeksgebied	5
2.2	Toekomstig gebruik van het plangebied	5
3	Beleidsmatige kaders	6
4	Bureauonderzoek: inventarisatie archeologische gegevens	8
4.1	Inleiding	8
4.2	De (pre-)historische situatie	8
4.3	Bekende archeologische waarden	8
4.4	Archeologische verwachting	9
4.5	Gegevens uit onderzoek	9
4.6	Een gespecificeerd verwachtingsmodel	9
4.7	Conclusie bureauonderzoek	9
5	Het inventariserend booronderzoek	11
5.1	Beschrijving onderzoeksopdracht	11
5.2	Werkwijze	11
5.3	Resultaten	12
5.3.1	Algemeen	12
5.3.2	Resultaten fase 1 en fase 2	13
5.3.3	Resultaten fase 3	14
5.3.4	Conclusies booronderzoek op basis van de door RAAP aangereikte gegevens	15
5.4	Analyse resultaten booronderzoek	15
5.4.1	<i>Second opinion</i> gedetermineerd vondstmateriaal	15
5.4.2	Synthese en conclusie	17
6	Waardstelling vindplaats 3V_1 plangebied 3V Buitenhout	20
6.1	Inleiding	20
6.2	Waarderingsmethodiek	20
6.3	Waardstelling van vindplaats 3V_1 in plangebied 3V	22
6.4	Eindconclusie waardstelling	23
7	Selectieadvies	25
7.1	Inleiding	25
7.2	Selectieadvies vindplaats 3_V1	25
7.3	Van selectieadvies naar selectiebesluit: de verdere planontwikkeling en besluitvorming	25
7.3.1	Doel en primaire uitgangspunten behoud <i>in situ</i>	25
7.3.2	Algemene randvoorwaarden behoud <i>in situ</i>	26
7.3.3	Eisen aan inrichting en beheer van archeologisch waardevolle terreinen	27
7.3.4	Bescherming als insteek in Nota van Uitgangspunten	28
7.3.5	Planologische bescherming door middel van het bestemmingsplan	28
7.3.6	De verdere planontwikkeling en besluitvorming	28
7.4	Randvoorwaarden voor duurzaam behoud vindplaats 3V_1	29

Geraadpleegde literatuur	30	
Bijlagen:		
1	Programma van Eisen fase 1 en 2	31
2	Programma van Eisen fase 3 (waarderend onderzoek)	36
3	Boorstaten	41
4	Catalogus vindplaats 3V_1	55
5	Boorpuntenkaart	57

1 Administratieve gegevens onderzoeksgebied

Datum onderzoek	week 47 van het jaar 2005 (verkenning en kartering) week 17 van het jaar 2006 (waardering)
Opdrachtgever	Gemeente Almere, Dienst Stedelijke Ontwikkeling.
Onderzoekskader	WRO artikel 19.1 procedure, ten behoeve van voorgenomen ontwikkeling bedrijventerrein
Uitvoerder	RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.
Bevoegd gezag	Gemeente Almere
Naam deskundige namens bevoegd gezag	Drs. J.W.H. Hogestijn, stadsarcheoloog Almere
Gemeente	Almere
Plaats	Almere Buiten
Gebiedscode / Toponiem	3V / Buitenhout
Oppervlakte plangebied	30.227 m ²
Coördinaten	<ul style="list-style-type: none"> • 147.730/487.850 • 147.680/487.960 • 147.900/488.200 • 148.015/488.010
Beheer en plaats documentatie	Bureau Archeologie, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
Landelijk registratienummer (CIS)	14089; 16800
Kadastrale gegevens	Kadaster Directie Oost Lelystad AMR04 C00050 G0000
Beheerder/eigenaar van de grond en/of contactpersoon	Eigenaar: Gemeente Almere
ISSN	1574-1168

Figuur 1. Globale ligging plangebied

2. Onderzoekskader

2.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied

Het plangebied ligt in Almere Buiten, tussen de Lage Vaart, de Tussenring en de A4. In het noordoosten wordt het gebied begrensd door het Betonpad, in het zuidoosten en zuidwesten door de Trekweg en in het noordwesten door de Buitenhoutsedreef. Het gebied is ruim 3 hectare groot.

Om de archeologische waarde van het gebied te kunnen beoordelen, is bij het bureau onderzoek naast het plangebied, een zone van circa 100 meter rondom het plangebied bekeken. Dit grotere gebied noemen wij het onderzoeksgebied.

2.2 Toekomstig gebruik van het plangebied

Bouwwerkzaamheden, de aanleg van infrastructuur, leidingen, waterpartijen, duikers en van moeraszones kunnen schadelijk zijn voor eventuele archeologische waarden in het gebied.

Voor het gebied worden plannen voor een bedrijventerrein ontwikkeld. Volgens het inrichtingsplan van 31 mei 2006 wordt in het noordoosten van het plangebied een *Life style centre* ontwikkeld, bestaand uit een gebouw tegen de noordoostelijke grens van het plangebied, met in het westen daaraan grenzend een parkeerterrein met enkele bomen. In de noordwestelijke strook van het plangebied komt een talud naar een moeraszone die fungeert als noordelijke begrenzing van het plangebied. Voor de moeraszone wordt de bodem tot een diepte van 6,20 meter min NAP afgegraven. Rondom het plangebied worden essen geplant. Langs de noordoostelijke grens wordt de bestaande kavelsloot met duikers gehandhaafd.

3 Beleidsmatige kaders

De gemeente Almere heeft zich ten doel gesteld om, vooruitlopend op de implementatie van het verdrag van Malta, archeologische waarden mee te wegen in het ruimtelijk besluitvormings- en ontwikkelingsproces. Bij archeologische waarden in Almere gaat het met name om archeologische steentijdvindplaatsen en scheepswrakken uit historische tijden die ‘behoudenswaardig’ zijn.

In 2001 heeft de gemeente zich tot doel gesteld om een representatief deel van de belangrijkste archeologische resten in de bodem van Almere voor het nageslacht veilig te stellen en deze resten te benutten voor een zinvolle bijdrage aan de inrichting van de stad en daarmee aan de kwaliteit van de leefomgeving. Hiertoe is de beleidsnota Archeologische Monumentenzorg¹ vastgesteld door het College en de Gemeenteraad.

Almere kent twee bijzondere soorten archeologische monumenten:

1. Vindplaatsen uit de Steentijd, een periode ver vóór de vorming van de Zuiderzee;
2. Een veel kleiner aantal resten van schepen, gezonken in het vroegere Aelmere, in de voormalige Zuiderzee en in het IJsselmeer.

Beide soorten monumenten zijn vanuit Europees erfgoedperspectief zeer bijzonder. Voor beide geldt ook dat ze met gangbare archeologische opsporingstechnieken uitermate lastig zijn op te sporen.

Landelijk geldt, op basis van (interim)wetgeving (Monumentenwet 1988) en het door de gemeenteraad vastgestelde beleid, dat inventariserend veldonderzoek overal verplicht is waar plannen met bodemingrepen worden voorgenomen. Dus daar waar bijvoorbeeld gebouwd, geheid, gegraven, opgehoogd, ontgrond of ontwaterd gaat worden. Gezien de schaal waarop dergelijke ingrepen in Almere plaatsvinden, heeft de gemeente besloten om zich, inhoudelijk zo stevig mogelijk gefundeerd en maatschappelijk zo verantwoord mogelijk, beperkingen op te leggen, en dus om niet zondermeer alles, altijd en overal te doen.

De basis van de gemeentelijke benadering is feitelijk vastgelegd in haar beleidsdoelstelling: het behoud van een representatieve steekproef². Zo wordt er geen veldonderzoek gedaan naar scheepsresten en wordt bijvoorbeeld maar in ca. 45% van het oppervlak van een (groot) plangebied werkelijk gezocht naar de aanwezigheid van met name ‘in principe behoudenswaardige’ nederzettingsresten in het dekzand. Dat houdt in dat na een hoofdzakelijk landschappelijk gericht en wijdmazig veldonderzoek meer dan de helft van het plangebied wordt vrijgegeven. Eventuele daarin aanwezige archeologische vindplaatsen worden dus niet eens opgespoord en komen zo dus evenmin in aanmerking voor behoudsinspanningen van de gemeente.

In het geselecteerde deelgebied van 45% van het oppervlak wordt verder gezocht naar vooral vindplaatsen groter dan ca. 20 meter in doorsnede. Van deze vindplaatsen worden alleen die behouden, die op basis van landelijk vastgestelde criteria behoudenswaardig zijn.

Omdat met het vrijgeven van 55% van elk plangebied al meer dan de helft van de behoudenswaardige vindplaatsen zonder enige vorm van onderzoek wordt opgegeven, heeft het vastgestelde beleid wel tot doel om de ontdekte ‘behoudenswaardige vindplaatsen’ te behouden, bij voorkeur ter plekke en om die een herkenbare de archeologie rechtdoende inrichting te geven. Hierbij gaat het dus om een inrichting ten dienste van het behoud van de kwetsbare archeologische resten en van de herkenbaarheid van de archeologische betekenis van een terrein voor het Almeerse publiek. Daarbij dient men zich ervan rekenschap te geven dat bepaalde ingrepen in en op de bodem kunnen leiden tot aantasting van aanwezige

¹ Zie De Schatkamer van Almere, 2001.

² Zie voetnoot 1.

archeologische resten dan wel tot gevolg hebben dat archeologische resten onvoldoende beheersbaar en beschikbaar worden voor onderzoek, monitoring en beheersmaatregelen. Slechts indien aan andere maatschappelijke belangen een groter gewicht wordt toegekend dan aan het behoud ter plekke, dan dienen deze geselecteerde vindplaatsen opgegraven te worden. Een besluit hieromtrent is voorbehouden aan het College.

Naast bovenstaand selectiebeleid is door Bureau Archeologie een regeling opgesteld en geaccordeerd door provincie en rijk, waarin is vastgelegd dat in een plangebied geen onderzoek noodzakelijk is

1. Als er al adequaat onderzoek heeft plaatsgehad, en
2. Indien een plangebied kleiner is dan 1000m², dat verder geen deel uitmaakt van een groter plangebied en als daarin of in het direct aangrenzende gebied geen archeologische vindplaats bekend is.

4. Bureauonderzoek: inventarisatie archeologische gegevens

4.1 Inleiding

In het kader van de ruimtelijke planvorming is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd, om bekende en te verwachten archeologische waarden en andere voor het onderzoek relevante gegevens te inventariseren en vervolgstappen te bepalen. Dit onderzoek is uitgevoerd door de gemeente Almere in juli 2005 en conform de KNA 2.1. Bij het bureauonderzoek is het eerder gedefinieerde onderzoeksgebied betrokken (zie paragraaf 2.1). De resultaten van het bureauonderzoek staan hieronder beschreven.

4.2 De (pre-)historische situatie

Het archeologische erfgoed van de gemeente Almere omvat zoals gezegd steentijdvindplaatsen en scheepswrakken uit historische tijden. In de steentijd was het grondgebied van Almere, evenals de rest van de provincie Flevoland, bewoond. De bewoningsresten bevinden zich met name in de top van het begraven dekzand, de scheepswrakken tot dusverre in de jongere afzettingen daarboven. Op theoretische gronden kunnen bewoningsresten ook verwacht worden in Holocene afzettingen, zoals op en in oeverwalafzettingen en zelfs in en op het veen. Afval kan natuurlijk ook van een woonplaats hellingafwaarts zijn geworpen waarbij het terecht kwam in bijv. Detritus of gyttja's. Waar nodig en mogelijk wordt met dergelijke verwachtingen bij de inrichting van het onderzoek rekening gehouden. Beleidsmatig ligt er een nadruk op de mogelijke aanwezigheid van resten in de top van het dekzand. Waar nodig wordt met deze verwachtingen bij de inrichting van het onderzoek rekening gehouden. Beleidsmatig ligt er echter weinig nadruk op de mogelijke aanwezigheid van resten in veenafzettingen.

Het dekzandlandschap verdween door de zeespiegelstijging geleidelijk onder water waarin sinds de Middeleeuwen schepen zijn vergaan. In de twintigste eeuw is de polder drooggelegd. Vervolgens is plaatselijk zand opgespoten om gebieden geschikt te maken voor grootschalige bebouwing.

4.3 Bekende archeologische waarden

AMK 1997 & AMK 2006

Op het moment van het bureauonderzoek (najaar 2005) was de AMK 2006 nog niet beschikbaar en is derhalve uitgegaan van de AMK 1997. In het kader van het schrijven van de voorliggende rapportage, is ook de AMK 2006 geraadpleegd.

In het plangebied zelf staan op de AMK van Flevoland 1997 geen gebieden met een archeologische status aangegeven. Wel staat op deze kaart even ten noordwesten van plangebied 3V een gebied van archeologische betekenis (CMA nummer: 26A-A20). Volgens de informatie in de nationale databank ARCHIS (ARChEologisch Informatie Systeem) zou hier in de ondergrond een Pleistocene opduiking voorkomen waarvan sommige delen reiken tot circa 4 meter beneden het maaiveld en waarop archeologische waarden kunnen voorkomen. Deze waarden zijn echter nog niet vastgesteld. Op de nieuwe AMK van juli 2006 is het eerdergenoemde terrein van archeologische betekenis gereduceerd tot een stip en heeft de status in archeologische zin niet langer een betekenis waaraan consequenties worden verbonden voor bijvoorbeeld ruimtelijke planvorming.

4.4 Archeologische verwachting

IKAW

Op grond van de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW; 2.1 d.d. januari 2005) bestaat voor het gebied een lage archeologische verwachting. Dit betekent dat de opstellers van het plan menen dat in het gebied relatief weinig archeologische waarden te verwachten zijn. Vrijwel direct ten noorden en noordwesten van het plangebied, zijn op de IKAW zones met een hoge archeologische verwachting aangegeven en ten oosten van het plangebied een zone met een middelhoge archeologische verwachting.

RIJPKaart diepteligging van de top van het pleistocene dekzand

Op de diepte-pleistoceen kaart van januari 1981 van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (RIJP) is met hoogtelijnen het oppervlak van de top van het pleistocene dekzand ten opzichte van het NAP weergegeven. Volgens de kaart ligt het plangebied even ten westen van de voormalige loop van de Eem, in een relatief diep gelegen dekzandvlakte (circa 9 meter min NAP). In deze dekzandvlakte komen plaatselijk Pleistocene opduikingen voor, maar deze liggen volgens beide kaarten buiten het plangebied. Volgens de kaart komt ter plaatse van het terrein van archeologische betekenis CMA nummer 26A-A20 evenmin een pleistocene opduiking voor. Ook recentere kaarten geven ter plaatse een gemiddelde diepte van het Pleistoceen aan van circa 9 meter min NAP (Bron: Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, gemeente Almere).

De waarnemingsdichtheid van de RIJPKaart is zeer gering. De kaart kan niet zonder meer worden uitvergroot tot een schaal waarop uitspraken gedaan kunnen worden met betrekking tot de diepteligging en contouren van het dekzandoppervlak ter plaatse van plangebied 3V Buitenhout.

4.5 Gegevens uit onderzoek

Uit onderzoek dat sinds 2000 in Almere is uitgevoerd, is vast komen te staan dat de uitgangspunten op basis waarvan de IKAW is opgesteld voor de Almeerse archeologische situatie nauwelijks relevant kunnen worden genoemd. In gebieden die volgens de IKAW een lage verwachting hebben, blijkt na booronderzoek een groter aantal archeologische waarden aanwezig dan in gebieden waarvoor een hoge verwachting is aangegeven.

Daarnaast is gebleken dat het gehele prehistorische landschap door de prehistorische mens gebruikt werd en niet alleen, noch hoofdzakelijk de hogere delen.

4.6 Een gespecificeerd verwachtingsmodel

Op basis van het bureauonderzoek kan worden gesteld dat in het hele plangebied prehistorische nederzettingsresten aanwezig kunnen zijn op plaatsen waar de top van het pleistocene landschap in tact is. Gezien de hoogteligging van het pleistocene landschap van 9 meter min NAP en de relatieve zeespiegelstijging zullen eventuele nederzettingsresten ouder zijn dan 7200 BP (6000 voor Chr.). De vindplaatsen kunnen qua omvang sterk variëren: tot op heden zijn bij archeologisch booronderzoek in Almere in de top van het dekzand vindplaatsen vastgesteld die met een omvang van circa 10 meter doorsnede tot ruim 3 hectare.

De verwachting is dat ter plaatse van het plangebied geen oeverwallen voorkomen. In het gehele gebied kunnen in de jongere afzettingen dan het Pleistoceen wel scheepswrakken uit historische tijden voorkomen.

4.7 Conclusie bureauonderzoek

De resultaten van het bureauonderzoek zijn niet toereikend om het archeologisch beeld mee te wegen in de ruimtelijke planvorming van plangebied 3V. Het plangebied

terrein valt evenmin onder de gemeentelijke uitzonderingsregeling op grond waarvan gebieden kunnen worden gevrijwaard van archeologisch veldonderzoek: het gebied is groter dan 1000 m² en er heeft nog geen systematisch archeologisch veldonderzoek plaatsgevonden. Het vooronderzoek dient direct en voldoende duidelijk te maken of er in het gebied relevante aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van intact dekzand met daarin één of meer archeologische steentijdvindplaatsen teneinde hiermee conform het gemeentelijk beleid te kunnen omgaan. Het veldonderzoek richt zich niet op scheepswrakken omdat het actief opsporen van scheepswrakken nochtans niet haalbaar is. De wraklocaties hebben een relatief kleine omvang, zijn niet te voorspellen, vereisen een betrekkelijk grote investering en hoge onderzoeksintensiteit. Het veldonderzoek richt zich evenmin op archeologische resten in de top van oeverwallen aangezien deze binnen het plangebied niet worden verwacht.

5 Het inventariserend booronderzoek (zie bijlagen 3 en 5)

5.1 Beschrijving onderzoeksopdracht

De uitkomsten van het bureauonderzoek zijn aanleiding geweest om in het gebied een inventariserend archeologisch vooronderzoek te starten. Dit onderzoek is gefaseerd opgebouwd. Te weten:

Fase 1: een landschappelijke verkenning teneinde toereikend inzicht te krijgen in de opbouw, het reliëf en de gaafheid van het pleistocene dekzand;

Fase 2: een kartering teneinde aanwijzingen op te sporen voor archeologische steentijdvindplaatsen in de top van het pleistocene dekzand;

Fase 3: een waarderend onderzoek: teneinde aanvullende gegevens te verzamelen voor het vaststellen van de begrenzing, de diepteligging, de aard en de fysieke waarde (gaafheid en conservering) van de in eerdere fasen herkende archeologische steentijdvindplaatsen.

Het onderzoek richt zich op de steentijdwaarden die ‘in principe behoudenswaardig’ zijn. Deze vindplaatsen zijn in Almere te verwachten op en in het pleistocene dekzand waarvan de top in het algemeen op een diepte van minimaal 2 meter onder het maaiveld ligt. Gekozen is om de ondergrens van de minimale dimensie van een door booronderzoek te traceren vindplaats te stellen op circa 25 meter. Het veldonderzoek is niet gericht op het opsporen van behoudenswaardige scheepswrakken uit historische tijden die eveneens in de ondergrond van Almere voorkomen.

De verkennende en karterende fasen (fase 1 en fase 2) van het onderzoek zijn gecombineerd uitgevoerd in week 47 van het jaar 2005. De waarderende fase is uitgevoerd in week 17 van het jaar 2006. Het onderzoek vond plaats in opdracht van en onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Almere. Het onderzoek is uitgevoerd door RAAP Archeologische Adviesbureau B.V. Daarbij is vrijwel geheel gewerkt conform het Programma van Eisen voor fasen 1 en 2, opgesteld door de heer drs. J.J. Huisman, d.d. 04-07-2005 (zie bijlage 1) en conform het Programma van Eisen voor fase 3, opgesteld door mevrouw drs. H.C.J. Visscher, d.d. 21 februari 2006 (zie bijlage 2). Het onderzoek is in overeenstemming met de daartoe geldende nationale normen zoals vastgelegd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (2.1 voor de verkennende en karterende fase; 2.2 voor de waarderende fase).

5.2 Werkwijze

Fase 1 van het onderzoek is vlakdekkend uitgevoerd over het plangebied met behulp van een Aqualock boor, diameter 7 centimeter. In fase 2 van het onderzoek is ingezoomd op delen waar – blijkens fase 1 van het onderzoek – in de top van het Pleistoceen een intacte bodem is herkend en waar bovendien een fragment van een verkoelde hazelnootdop is herkend in het residu van één boring (boring 6). Meer concreet komt dit neer op het oostelijke en westelijke deel van het plangebied. Omdat fase 1 en 2 gecombineerd zijn uitgevoerd, zijn de boringen van fase 2 eveneens met een Aqualockboor, diameter 7 centimeter, gezet.

Met de Aqualockboor wordt een vrijwel intacte boorkern met een doorsnede van 7 cm naar bovengehaald waarbij een beperkte vervorming van het sediment optreedt. Uit elke boorkern zijn monsters verzameld uit minimaal de bovenste 20 cm van het aangeboorde dekzand. Dit omdat een en andermaal is aangetoond dat het leeuwendeel van de archeologische mobilia (variërend van 75 tot 85 % van het totaal) zich in dat traject van het bodemprofiel bevindt. De monsters zijn verder *off site* met kraanwater gezeefd en niet *on site* met bijvoorbeeld slootwater om verontreiniging met in het slootwater aanwezige resten te voorkomen. De maaswijdte van de zeef bedraagt 1 mm². Hiervoor wordt standaard gekozen omdat gebleken is dat hiermee ook in (delen van) vindplaatsen waarin veel microdebitage aanwezig is vrijwel al het archeologisch relevante materiaal in het zeefresidu achterblijft. Gezien de geringe diameter van

de boorkern – en daarmee dus de geringe kans op het aantreffen van relevant en herkenbaar archeologisch materiaal – is er voor gekozen om juist de meest veel voorkomende (relatief harde) vondstcategorie – die van de microdebitage – niet met het kraanwater weg te laten lopen door een te grote maaswijdte te kiezen. Het residue van het zeefmonster wordt genummerd en onder binoculair met opvallend licht bekeken op archeologische indicatoren. Deze indicatoren zijn gescheiden bij het residu bewaard.

In fase 3 van het onderzoek is ingezoomd op die delen waar in eerdere onderzoeksfasen aanwijzingen werden aangetroffen voor het voorkomen van steentijdvindplaatsen in en op het dekzand. In het geval van plangebied 3V is dat de zone waar in fase 1 een fragment van een verkoolde hazelnootdop is herkend in het residu van een boring op een dekzandopduiking met een grotendeels intact bodemprofiel en binnen een ruime verspreiding van boringen met houtskool. De boringen in fase 3 zijn gezet met een Avegaarboor, met een diameter van 14,5 cm. Met een Avegaarboor wordt een relatief groot volume bodemmateriaal bemonsterd. De trefkans op archeologische indicatoren is daarmee 4,6 keer groter dan bij een Aqualockboor met een doorsnede van 7 cm. Bij de Avegaarboringen wordt per boring (minimaal) 30 cm van de top van het dekzand bemonsterd en gespoeld met kraanwater over een zeef met een maaswijdte van 1 mm². Het residue wordt op dezelfde wijze behandeld als bij fase 1 en fase 2.

Van alle boringen van fase 1, 2 en 3 is de diepteligging van het dekzand ten opzichte van het NAP bepaald. Daarnaast is van elke boring de aard van het sediment boven het pleistocene dekzand, de grens tussen het dekzand en het afdekkend sediment, evenals de bodem in het dekzand beschreven.

De boringen zijn gezet in een gelijkbenig driehoeksgrid van ongeveer 40*50 meter in fase 1 (verkennend onderzoek) en van ongeveer 20*25 meter in fase 2 (karterend onderzoek), naar verluidt omdat dit het meest effectief en efficiënt zou zijn bij het opsporen van archeologische vindplaatsen. Een recente en vrij uitputtende evaluatie van het in Almere uitgevoerde booronderzoek (met ca. 17.000 grondboringen), gecombineerd met uitgebreid literatuuronderzoek, heeft inmiddels aangetoond dat niet een gelijkbenig, maar een gelijkzijdig driehoeksgrid vanuit statistisch oogpunt het meest effectieve grid is om archeologische vindplaatsen op te sporen waarvan de plattegrond onbekend is.

In fase 3 is een boorgrid aangehouden van 10 x 8,65 meter (gelijke zijden van 10 meter). Hierbij wordt het grid van de eerdere onderzoeksfasen verdicht teneinde voldoende gegevens te verkrijgen om de herkende archeologische steentijdvindplaatsen te kunnen waarderen.

5.3 Resultaten

5.3.1 Algemeen

Het booronderzoek van alle fasen is niet geheel uitgevoerd conform het Programma van Eisen van resp. 04-07-2005 en 21-02-2006. Voorafgaand aan de uitvoering is met instemming van de gemeente op de volgende punten afgeweken van het Programma van Eisen:

1. In fase 1 en 2 is geboord met een Aqualock met een diameter van 7 cm in plaats van 5 cm;
2. In fase 1 en 2 is geboord in een grid van 40*50 en 20*25 meter in plaats van een grid van 20*20 meter;
3. De pleistocene afzettingen en de afdekkende laag zijn beschreven volgens het RAAP Bodembeschrijvingssysteem (conform NEN5104);

Na uitvoering heeft Bureau archeologie van de gemeente Almere geconstateerd dat in fasen 1 en 2 niet in een exact driehoeksgrid is geboord. Naar zeggen heeft de opdrachtnemer dit gedaan wegens zandhopen op het terrein, die niet tijdig geëgaliseerd waren ten behoeve van het onderzoek. Omdat de boormachine niet op de zandhopen kon, heeft de terreingesteldheid geresulteerd in afwijkingen binnen het boorgrid van maximaal circa 5 meter. Over deze situatie

is geen overleg geweest met het Bureau archeologie van de gemeente Almere. In fase 3 kon het vereiste grid wel worden aangehouden aangezien het terrein inmiddels was geëgaliseerd. Voor fase 3 kon de opdrachtnemer de maximale toegestane afwijking van 5 cm van de Z-waarde van de top van het dekzand ten opzichte van het maaiveld en het NAP niet garanderen omdat dit met het gebruik van de Avegaar boor niet mogelijk blijkt. De NAP hoogteligging van het dekzand vastgesteld tijdens fase 3 verschilt opvallend met de NAP hoogteligging van het dekzand vastgesteld op basis van naastgelegen boringen van fase 1 en 2.

5.3.2 Resultaten fase 1 en fase 2

In fase 1 van het onderzoek zijn 23 boringen gezet (boring nummer 1 t/m 23) en in fase 2 van het onderzoek in totaal 36 boringen (nummers 24 t/m 50, 72, 73, 75, 78, 79, 81, 82, 85 en 86).

Uit het booronderzoek van fase 1 en fase 2 kan worden afgeleid dat de top van het pleistocene dekzand in het onderzoeksgebied op een diepte ligt van ca. 4,5 tot 7,8 meter onder het maaiveld (circa 9,50 tot circa 12,50 meter min NAP; zie bijlagen 3 en 6). De top van het dekzand ligt het hoogst ter plaatse van twee opduikingen: één in het oosten en één in het westen van het plangebied. Het dekzand wordt hier afgedekt door veen, in enkele boringen (nrs. 5, 6, 75 en 78) door klei. In boringen op deze opduikingen is een podzolbodem herkend. Een podzolbodem, evenals een afdekking daarvan met veen, wijst op een geringe erosie van het dekzand en daarmee op een grote kans op goed geconserveerde archeologische resten.

Tussen de twee genoemde opduikingen, evenals in het uiterste noorden van het plangebied ligt de top van het dekzand ongeveer één tot anderhalve meter lager. Binnen deze lagere delen zijn geen resten van een podzol herkend en – op twee uitzonderingen na – evenmin aanwijzingen voor erosie van het pleistocene oppervlak. De uitzonderingen zijn boringen 72 en 43 waarin een scherpe overgang van het dekzand naar de afdekkende klei is waargenomen. In de meeste andere boringen in deze delen waar de top van het dekzand wat lager ligt, is het dekzand afgedekt door veen.

De top van het dekzand ligt het diepst in het oosten van het onderzoeksgebied, tegen de flank van de oostelijke dekzandopduiking, te weten 12,47 meter min NAP (boring 8). Hier is in de top van het dekzand geen bodemvorming herkend en het pleistocene dekzand is er afgedekt met klei.

In vrijwel alle boringen op de dekzandopduikingen in het noorden en westen van het onderzoeksgebied is houtskool herkend. Houtskool kan samenhangen met antropogene activiteiten in het verleden, maar houtskool kan ook van nature voorkomen. Houtskool is daarom geen harde indicator voor de aanwezigheid van archeologische resten. Hetzelfde geldt voor de onverbrande visbotresten, die in het residu van 4 boringen (nummers 19, 42, 49, 82) zijn herkend. Dit visbot wijst hoogst waarschijnlijk op vervuiling van het bodemonmonster met visbotresten uit de Zuiderzeeafzettingen: talrijke monsters uit de boringen bevatten schelpresten van soorten die overvloedig voorkomen in Zuiderzeeafzettingen, maar tot nog toe niet zijn aangetroffen in ongestoorde dekzandprofielen in Flevoland. Daarnaast is er tijdens het begin van de veenvorming op het dekzand een hoge omzetting van organische resten, zoals bot. Ook dit maakt het voorkomen van onverbrande visbotresten in dekzand onwaarschijnlijk. Om voornoemde redenen wordt derhalve weinig belang gehecht aan de aanwezigheid van onverbrande visbotfragmenten in boorresiduen.

In het residu van boring 6, op het hoogste deel van de dekzandopduiking in het oosten van het plangebied, waar in de boringen een podzolbodem is waargenomen, is door RAAP naast houtskool een fragment van een verkoolde hazelnootdop herkend. Dit kan een aanwijzing zijn voor het voorkomen van ook andere archeologische resten in de directe omgeving van boorpunt 6. Want verkoolde hazelnootdoppen zijn bij het archeologisch onderzoek in Almere tot op heden vrijwel altijd aangetroffen in associatie met andere archeologische indicatoren, vooral bewerkt vuursteen. Ook bij de opgravingen van de vindplaats Hoge Vaart-A27 in de

jaren 90 van de 20ste eeuw zijn verkoolde hazelnootfragmenten veelal in associatie met bewerkt vuursteen aangetroffen, maar ook in en nabij ondiepe haardkuilen.

5.3.3 Resultaten fase 3

De resultaten van fase 1 en 2 zijn aanleiding geweest om een waarderend booronderzoek uit te voeren op de dekzandopduiking in het oosten van het plangebied waar in het residu van boring 6 een aanwijzing is waargenomen voor het voorkomen van archeologische resten in een ongestoorde context en waar in vrijwel alle boringen houtskool is aangetroffen.

Zoals gezegd in paragraaf 5.1 en 5.2 was het doel van het waarderend onderzoek vast te stellen of de in fase 1 en 2 herkende aanwijzingen inderdaad samenhangen met archeologische resten. Het waarderend onderzoek was er tevens op gericht om gegevens te verzamelen om de aard, de omvang en begrenzing, evenals de fysieke waarde van deze eventuele vindplaats te kunnen bepalen. Het onderzoek is uitgevoerd in de strook tussen boringen 1, 23, 2, 30, 7, 42, 46, 10, 40, 39, 34 op de dekzandopduiking in het oosten van het plangebied. Voor fase 3 zijn 90 boringen gezet met de Avegaarboor (diameter 14,5 cm; boornummers 87 tot en met 176).

Uit het booronderzoek van fase 3 kan worden afgeleid dat binnen de onderzochte strook de diepteligging van de top van het dekzand varieert van 8,40 tot 9,95 meter min NAP (3,95 tot 5,35 meter beneden maaiveld; zie bijlagen 3 en 6). Deze hoogteligging verschilt opvallend van de in fase 1 en 2 geconstateerde hoogteligging: volgens de boorstaten van fase 1 en 2 ligt de top van het dekzand gemiddeld een meter dieper dan op basis van de boorstaten van fase 3 kan worden geconstateerd (bijvoorbeeld boring 6 van fase 1: 9,72 meter min NAP en boring 136 van fase 3 daar vlak bij: 8,55 meter –NAP). Waarschijnlijk hangt dit samen met de in fase 3 gebruikte boortype waarbij het niet goed mogelijk is exacte dieptematen te bepalen.

In de top van het dekzand is in 56 van de boringen van fase 3 een (grotendeels) intacte podzolbodem herkend, veelal afgedekt met veen of klei. Verspreid over de dekzandopduiking zijn in 6 boringen aanwijzingen voor erosie van de top van het dekzand waargenomen in de vorm van een restant van een podzolbodem, afgedekt met klei of zand, waarbij de overgang naar de afdekkende laag scherp is (boringen 121, 126, 155, 153, 160 en 171). Ook in enkele boringen (nummers 92, 93, 148 en 149) waar geen podzolbodem in de top van het dekzand is herkend, maar een zogenaamd A/C profiel, zijn aanwijzingen herkend voor erosie van het veen in de vorm van een scherpe overgang van het dekzand naar de afdekkende klei / zandlaag. Desondanks zijn onder de klei / zandlaag intacte bodemprofielen herkend in het dekzand. Over het geheel genomen kan voor de dekzandopduiking in het oosten van het plangebied op basis van de boorbeschrijvingen worden gesproken van een intact bodemprofiel.

In het residu van alle boringen van fase 3 is houtskool waargenomen, soms opvallend veel (boringen 124, 128 en 172) en in grote brokken (boringen 128 en 172). Daarnaast heeft RAAP in het residu van boringen op de westelijke helft van de dekzandopduiking archeologische indicatoren herkend (zie tabel 1). Het gaat om 1 boring (152) met een fragment bewerkt vuursteen, vijf boringen met mogelijk bewerkt vuursteen (140, 145, 148, 164 en 171), twee boringen met fragment van verkoolde hazelnootdop (6 [boring fase 1] en 148) en vier boringen met een mogelijk fragment van een verkoolde hazelnootdop.

In de oostelijke helft op de dekzandrug zijn mogelijke fragmenten van verkoolde hazelnootdoppen herkend in het residu van drie nabij elkaar geplaatste boringen (94, 99, 108; zie tabel 2), waarin RAAP tevens een intact bodemprofiel heeft herkend.

5.3.4 Conclusies booronderzoek op basis van de door RAAP aangereikte gegevens.

Gezien de urgentie van de ruimtelijke planvorming voor plangebied 3V Buitenhout, heeft het Bureau archeologie van de gemeente Almere op 29 mei 2006 op basis van de in fase 1 tot en met 3 door RAAP aangereikte gegevens voorlopig twee vindplaatsen vastgesteld: vindplaats 3V_1 en vindplaats 3V_2 (zie tabel 1 en 2). Beide vindplaatsen liggen op de dekzandopduiking in het oosten van het plangebied: vindplaats 3V_1 op de westelijke helft en vindplaats 3V_2 op de oostelijke helft.

Tabel 1: archeologische indicatoren vindplaats 3V_1 volgens RAAP				
Boring	Bewerkt Vuursteen	Mogelijk bewerkt vuursteen	Verkoolde hazelnootdop	Mogelijk verkoolde hazelnootdop
6			1	
104				1
105				1
126				1
140		1		
145		1		
148		1	1	
152	1			
164		1		
171		1		
173				1

Tabel 2: archeologische indicatoren vindplaats 3V_2 volgens RAAP				
Boring	Bewerkt Vuursteen	Mogelijk bewerkt vuursteen	Verkoolde hazelnootdop	Mogelijk verkoolde hazelnootdop
94				1
99				1
108				1

De uitkomsten van een *second opinion* van boorresiduen van andere plangebieden in Almere wijken echter dusdanig af van de determinaties van RAAP, dat ook voor plangebied 3V enige twijfel was over de hardheid van de determinatie door RAAP. Het Bureau archeologie van de gemeente Almere heeft daarom aan de projectleider van het ruimtelijke plan 3V geadviseerd een *second opinion* uit te voeren. Vanwege de grote haast voor het planvormingsproces, gecombineerd met het moeizame verloop van het plan, is de *second opinion* bij wijze van uitzondering uitgevoerd door de stadsarcheoloog van Almere.

5.4 Analyse resultaten booronderzoek

5.4.1 *Second opinion* gedetermineerd vondstmateriaal

De *second opinion* van het door RAAP herkende vondstmateriaal dat ten grondslag ligt aan de vaststelling van beide in eerste instantie gedefinieerde vindplaatsen is onderworpen, is uitgevoerd op 17 juli 2006 door de stadsarcheoloog van Almere, drs. J.W.H. Hogestijn. Hierbij heeft de stadsarcheoloog alle door RAAP herkende indicatoren bekeken onder een binoculair met opvallend licht. De resultaten daarvan zijn aanleiding geweest om ook het residu van de boringen waarin deze indicatoren herkend zijn op archeologisch materiaal te

onderzoeken, evenals het residu van boringen 112, 113, 114, 115, 116, 124, 125, 128, 136, 139, 155 en 172.

Resultaten second opinion vindplaats 3V_1 (zie tabel 3)

De fragmenten die RAAP in het residu van vier boringen binnen vindplaats 3V_1 heeft herkend als mogelijk fragmenten van verkoalde hazelnootdoppen, zijn door de stadsarcheoloog als zodanig afgevoerd. De in vijf boringen door RAAP herkende fragmenten van mogelijk bewerkt vuursteen zijn naar het oordeel van de stadsarcheoloog met zekerheid bewerkt. De overige 3 determinaties van RAAP (bewerkt vuursteen boring 152, verkoalde hazelnootdop boringen 6 en 148) blijven gehandhaafd; het aantal fragmenten van boring 148 is echter op basis van de *second opinion* met 5 verhoogd. Daarnaast zijn door de stadsarcheoloog in het residu van nog eens 8 andere boringen fragmenten van bewerkt vuursteen herkend, evenals mogelijke fragmenten van bewerkt vuursteen in 1 boring (173). In twee boringen (114 en 173) is naast het bewerkte vuursteen ook een fragment van (verbrande) natuursteen herkend, in geval van boring 114 met pek, in geval van boring 173 mogelijk potlid. Boring 148 bevat naast de reeds herkende verkoalde hazelnootdopfragmenten ook een fragment verbrande natuursteen, mogelijk vuursteen. In het residu van boring 6 waarin door RAAP een fragment van een verkoalde hazelnootdop zijn waargenomen, is bovendien veel bewerkt vuursteen herkend. Een houtfragment herkend in boring 155 is aan de ene zijde verkoald, aan de andere zijde niet. Het is niet duidelijk of dit samenhangt met antropogene activiteiten.

Naast de opvallende hoeveelheid, soms grote brokken, houtskool door RAAP herkend in boringen 124, 128 en 172, heeft de stadsarcheoloog ook in het residu van boringen 136 en 165 van vindplaats 3V_1 een opvallende hoeveelheid houtskool aangetroffen, waarbij het in boring 165 bovendien gaat om erg grote brokken.

Boring 173 bevat daarenboven een fragment van een ijzerachtige verbinding, mogelijk limoniet dat kan zijn ontstaan bij verwerking van ijzerhoudend mineraal zoals pyriet. Limoniet komt voor zover bekend niet van nature voor in dekzandafzettingen in Flevoland en kan daarom zijn aangevoerd. De vondst kan samenhangen met het maken van vuur of mogelijk met het gebruik van pigment.

Het residu van boringen 114 en 115 bestaat hoofdzakelijk uit grind.

Tabel 3: archeologische indicatoren vindplaats 3V_1				
Determinatie stadsarcheoloog				
Boring	Fragmenten bewerkt vuursteen	Fragmenten natuursteen	Verkoalde hazelnootdop	Mogelijk verkoalde hazelnootdop
6	5 (3 verbrand)		1	
104				
105				
112				
113				
114	1	1 (met pek)		1
115				
116				
124			1	
125				
126				
128				
136				
139	1			

140	1			
145	1			
148		1 (mogelijk bewerkt vuursteen)	7	
152	1			
155	1			
164	1			
171	1			
173	1 (mogelijk)	1 (verbrande kwartsiet)		

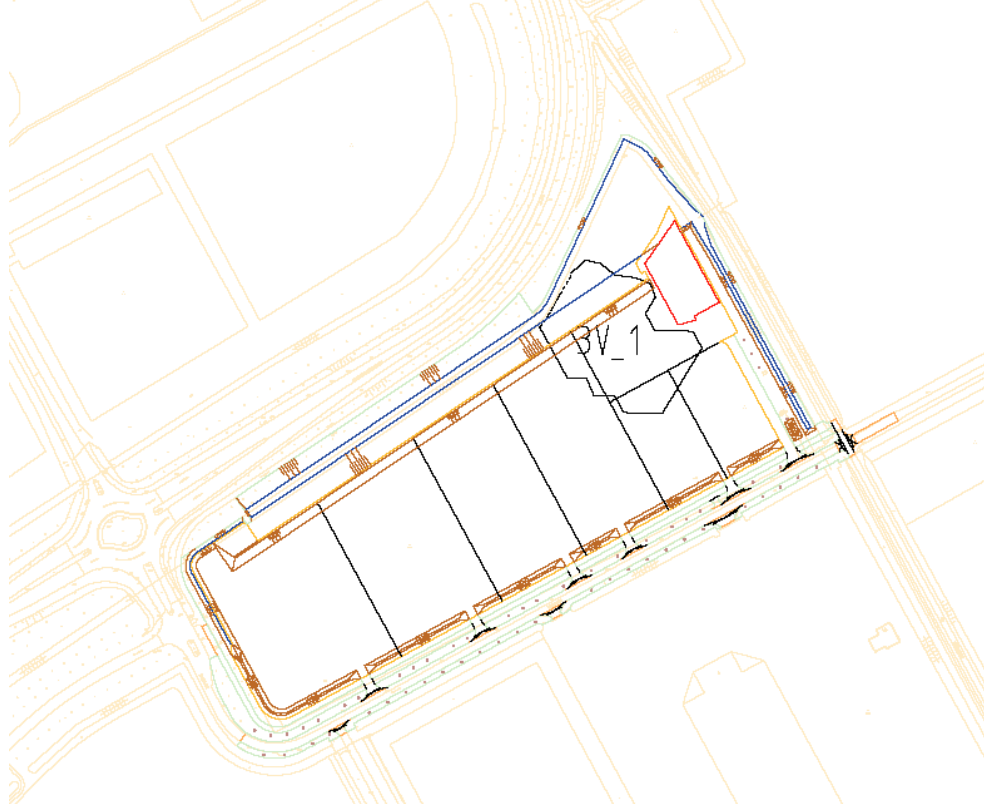
Resultaten second opinion vindplaats 3V_2 (zie tabel 4)

De door RAAP als mogelijke verkoalde hazelnootdoppen herkende vondsten uit drie boringen van vindplaats 3V_2, blijken zeker *geen* fragmenten van hazelnootdoppen te zijn. Aan deze vondsten kan geen archeologische betekenis worden toegekend.

Tabel 4: archeologische indicatoren vindplaats 3V_2		
Boring	Determinatie RAAP	Determinatie stadsarcheoloog
94	Mogelijk verkoalde hazelnootdop	Geen verkoalde hazelnootdop
99	Mogelijk verkoalde hazelnootdop	Geen verkoalde hazelnootdop
108	Mogelijk verkoalde hazelnootdop	Geen verkoalde hazelnootdop

5.4.2 Synthese en conclusie

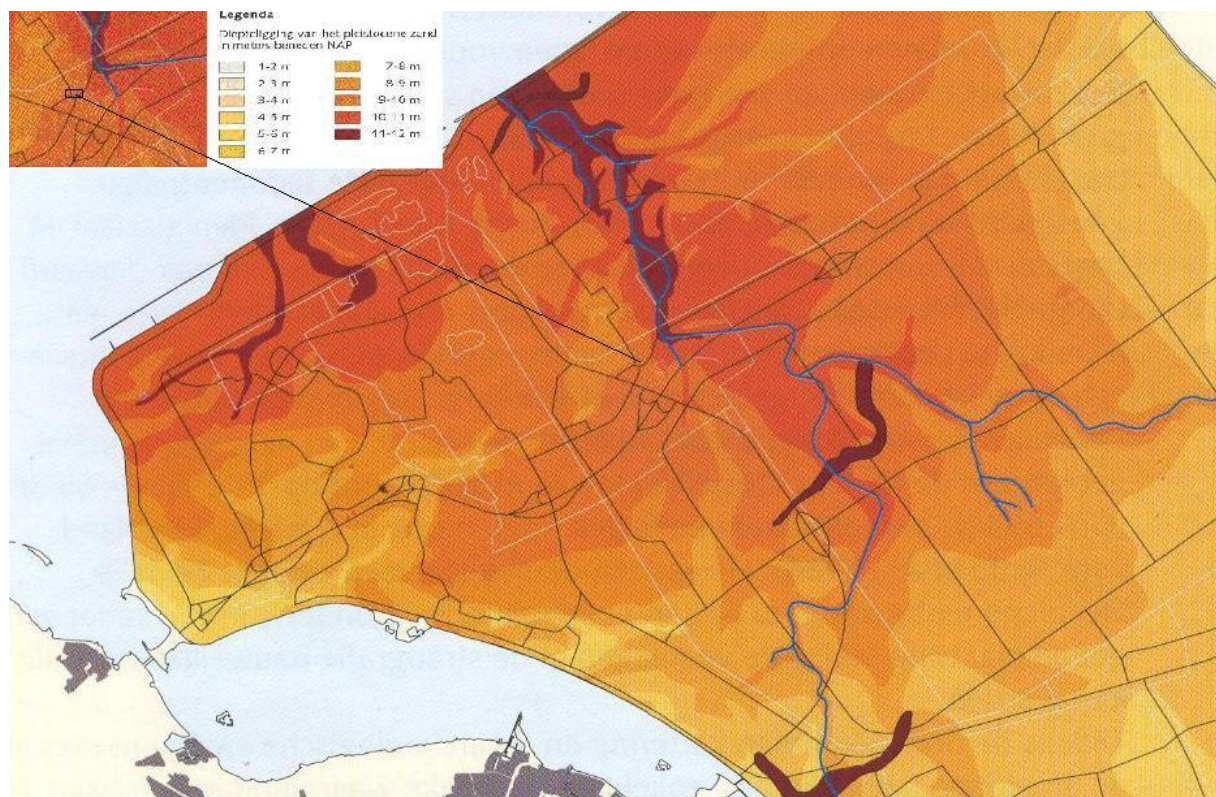
Figuur 2. Ligging vindplaats 3V_1 in plangebied 3V (met inmiddels verouderd inrichtingsplan)

Bij het booronderzoek is binnen het plangebied een grotendeels intact dekzandlandschap in kaart gebracht, met daarin twee opduikingen: een in het oosten en een in het westen. De oostelijke dekzandopduiking ligt mogelijk aan een watertje of een zijarm van de voormalige rivier de Eem. Aanwijzing daarvoor is een depressie die even buiten het plangebied ten noordoosten van de dekzandopduiking langs de zuidwestelijke oever van een voormalige Eemloop herkenbaar is op de kaart met de diepteligging van het Pleistoceen in Menke e.a. 1998 (figuur 2.8; zie figuur 3). De in het booronderzoek herkende opduikingen zijn niet herkenbaar op de RIJPkaart die geraadpleegd is bij het bureauonderzoek (zie paragraaf 4.3).

Op de westelijke helft van de dekzandopduiking in het oosten van het plangebied zijn duidelijke resten gevonden van menselijk handelen in een ver verleden, gedefinieerd als vindplaats 3V_1. Het gaat om bewerkt (en soms verbrand) vuursteen, natuursteen (in 1 geval met pek), fragmenten van verkoolden hazelnootdoppen en houtskool, soms opvallend veel en in grote brokken gevonden, die mogelijk als aanwijzingen voor haardplaatsen gezien kunnen worden. Opmerkelijk is verder een fragment van mogelijk limoniet. De resten zijn aangetroffen in een grotendeels ongestoorde context op een diepte die op basis van de boorstaten varieert van 8.50 tot 10.00 meter min NAP.

Op grond van de hoogteligging van het dekzand en de relatieve zeespiegelstijging zijn de resten ouder dan 7200 BP (6000 voor Chr.). Nadien zal de dekzandopduiking geleidelijk aan te nat zijn geworden voor bewoning en met veen overgroeid zijn geraakt. Dit laatste is onder meer af te leiden uit het veen dat in veel boringen is herkend als afdekkende laag van het dekzand, met name op de flanken van de dekzandopduiking. De klei die als afdekkende laag op de hoogste delen van de dekzandopduiking is waargenomen en overigens een grotendeels intacte podzol afdekt, wijst op erosie die moet hebben plaatsgevonden na de inundatie en opvolgende veengroei.

Figuur 3. Globale ligging vindplaats 3V_1 (kader) op uitsnede van kaart diepteligging Pleistoceen.

De begrenzing van vindplaats 3V_1 is afgeleid uit de ruimtelijke verspreiding van 'harde' archeologische indicatoren zoals bewerkt vuursteen en verkoolde hazelnootdoppen. Langs de noordwestelijke grens van het plangebied is de begrenzing niet met zekerheid vastgesteld: er is een gereede kans dat de vindplaats zich buiten het plangebied voortzet. De omvang van de vindplaats binnen het plangebied is naar schatting 3700 m².

De hier in de bodem bewaarde informatie kan bestaan uit bijv. benen, houten, stenen en vuurstenen werktuigen, resten van vaatwerk, slachtafval van vissen, vogels en zoogdieren, persoonlijke versierselen en ornamenten, resten van hutten en huizen, vuurplaatsen, begravingen, rituele bijzettingen en symbolen, de ruimtelijke verspreiding hiervan ten opzichte elkaar en de natuurlijke ondergrond, de aard van de bewoning (kortstondig <—> langdurig), van het seizoen waarin men aanwezig was, en betreft tevens het landschap waarin men woonde en de wijze waarop men daarvan gebruik maakte. Een catalogus van de vindplaats is opgenomen in bijlage 4.

De resultaten van het onderzoek ondersteunen de ervaring van Almere dat de IKAW geen goed uitgangspunt vormt voor een inschatting van de archeologische verwachting in Almere.

Ongezegd is of er al dan niet nog onbekende scheepsresten aanwezig zijn in de ondiepere ondergrond van het plangebied. Resten waarnaar niet gericht met de boor gezocht kan worden en die waarschijnlijker meer kans hebben op ontdekking bij voldoende diepreikende graafwerkzaamheden. Bureau Archeologie van de gemeente Almere dient e.e.a. conform het in de Monumentenwet 1988 gestelde, bij ontdekking van mogelijke resten onmiddellijk op de hoogte gebracht worden zodat advies over eventuele nadere acties kan worden uitgebracht.

6 Waardestelling vindplaats 3V_1 plangebied 3V Buitenhout

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de waarderingsmethodiek in het algemeen en de gehanteerde waarderingsmethodiek voor de archeologische resten in de bodem van Almere. In paragraaf 6.3 is de waardering van vindplaats 3V_1 opgenomen. De waardebeoordeling van elke archeologische vindplaats afzonderlijk vormt de basis voor het selectieadvies, waarin tevens randvoorwaarden voor het behoud *in situ* (fysieke en planologische bescherming) en het beheer worden gegeven (hoofdstuk 7).

6.2 Waarderingsmethodiek

Voor de waardering van vindplaats 3V_1 zijn de waarderingscriteria gehanteerd zoals deze zijn opgesteld door de ROB en sinds 2001 zijn opgenomen in de Kwaliteitsnorm Archeologie (KNA: 2.2). Hieronder wordt ingegaan op deze waarderingsmethodiek in het algemeen en vervolgens op de parameters die Almere hanteert voor de waardering van haar vindplaatsen.

De waarderingscriteria

Belevingswaarde

De belevingswaarde valt uiteen in twee criteria: ‘*schoonheid*’ en ‘*herinneringswaarde*’, beide hebben betrekking op zichtbare monumenten.

Fysieke kwaliteit

Onder fysieke kwaliteit wordt verstaan de mate waarin archeologische overblijfselen nog intact en in hun oorspronkelijke positie aanwezig zijn. Op grond hiervan wordt beoordeeld of een archeologische vindplaats ‘in principe behoudenswaardig’ is. Dat betekent dat een uitspraak wordt gedaan of het de moeite waard is om te streven naar duurzaam behoud van de vindplaats in de bodem (*in situ*), of, als dat niet mogelijk is, naar het vastleggen van de aanwezige informatie door middel van een archeologische opgraving. Hierbij staan de kwaliteitscriteria ‘*gaafheid*’ (mate van verstoring) en ‘*conservering*’ (de mate waarin archeologische resten bewaard zijn gebleven) centraal.

Gaafheid: maximale score 3 punten (zie paragraaf 6.5)

Variabelen zijn onder andere:

De aanwezigheid van sporen, de gaafheid van sporen, de ruimtelijke gaafheid, de intactheid van de stratigrafie, mobilia *in situ*, de ruimtelijke relatie tussen mobilia onderling, en de ruimtelijke relatie tussen mobilia en sporen, de stabiliteit van de natuurlijke omgeving, de aanwezigheid van antropogeen biochemisch residu.

Conservering: maximale score 3 punten (zie paragraaf 6.5).

Variabelen:

De conservering van artefacten en de conservering van organisch materiaal. Eventuele aanwezigheid van houtskool en / of verkoolde hazelnootdopfragmenten duidt er op dat ook ander verkoold organisch materiaal, zoals verkoolde zaden, bewaard zullen zijn.

De parameters voor de waardering van de fysieke kwaliteiten van vindplaatsen in Almere, zijn:

Gaafheid

- Bodemprofiel ter plaatse intact 3
- Bodemprofiel ter plaatse onbekend, maar omgeving intact 2
- Bodemprofiel ter plaatse onbekend 2
- Bodemprofiel gedeeltelijk intact (bijv. afgetopt) 2
- Bodemprofiel verstoord 1

Conservering

- “Harde” indicatoren aanwezig (vuursteen, aardewerk) 3
- Twijfel over “hardheid” indicatoren 2
(bijv. vis+houtskool, maar niet als houtskool in hele plangebied voorkomt, dan wordt het 1)
- Grote twijfel over archeologische betekenis indicatoren 1
(bijv. houtskool)

Een vindplaats wordt als ‘in principe behoudenswaardig’ aangemerkt als de score voor fysieke kwaliteit hoger is dan vier punten. Een vindplaats die op grond van fysieke kwaliteit ‘in principe behoudenswaardig’ is bevonden, wordt vervolgens op inhoudelijke kwaliteit beoordeeld. De inhoudelijke kwaliteitscriteria zijn:

- *Zeldzaamheidswaarde;*
- *Informatiewaarde;*
- *Ensemblewaarde;*
- *Representativiteit.*

Zeldzaamheid is de mate waarin een bepaald type monument schaars is (geworden) in een periode of een gebied. Er is hierbij inzicht nodig in de inhoud en samenstelling van het bodemarchief. Als uitgangspunt voor Almere dient de zogenaamde archeoregio Flevoland.

Informatiewaarde is de betekenis van een archeologische vindplaats als bron van kennis over het verleden. Zij wordt bepaald door de mate waarin (een opgraving van) de archeologische vindplaats een bijdrage kan leveren aan nieuwe kennisvorming over het verleden. Het gaat daarbij om zowel het opvullen van hiaten in die kennis als om de mogelijkheden tot alternatieve interpretaties van het verleden (pluriforme kennisvorming).

Ensemblewaarde is de meerwaarde die aan een vindplaats wordt toegekend op grond van de mate waarin sprake is van een archeologische en een landschappelijke context. De ruimtelijke schaal is hier niet de archeoregio, maar bijv. een landschappelijke eenheid, een microregio. Bij het vaststellen van de ensemblewaarde is uitgegaan van feitelijk bekende informatie betreffende in de microregio aanwezige archeologische waarden.

Representativiteit is de mate waarin een bepaald type monument typerend is voor een periode dan wel een gebied (respectievelijk: chronologische en chorologische representativiteit). Representativiteit is alleen relevant indien duurzaam behoud gerealiseerd kan worden. Immers, er wordt naar gestreefd representatieve steekproeven veilig te stellen die vanuit karakteristiek zijn voor delen van ons land.

Ten aanzien van de waardering van de inhoudelijke kwaliteit geldt voor steentijdvindplaatsen in Almere het volgende:

Per inhoudelijk kwaliteitscriterium, met uitzondering van representativiteit, kunnen maximaal 3 punten worden gegeven. Voor representativiteit worden geen punten gegeven. Wanneer een vindplaats op basis van de inhoudelijke kwaliteit zeven punten of hoger scoort, wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt.

De gemeente Almere heeft sinds 2001 een selectiesystematiek die als doelstelling heeft om het behoud te realiseren van een representatieve steekproef van archeologische vindplaatsen van topkwaliteit. Omdat in Almere (vrijwel) uitsluitend onderzoek wordt gedaan door middel van booronderzoek ontbreekt het (vrijwel) altijd aan informatie met betrekking tot het type vindplaats en de precieze ouderdom er van. Dit heeft als consequentie dat het onvoldoende mogelijk is om adequate uitspraken te doen over de inhoudelijke kwaliteiten van een behoudenswaardige vindplaats. Immers, onbekend is of we te maken hebben met de resten

van residentiële bewoning, of van korte termijn logistieke kampementen. Ook is onbekend wat de ouderdom van die resten is. Zo valt dus niet werkelijk KNA-conform een voldoende onderbouwde uitspraak te doen over de zeldzaamheidswaarde, de ensemblewaarde, de representativiteitswaarde.

Het is vanwege deze problematiek dat de ambitie om de boven al gememoreerde doelstelling te realiseren, met behulp van statistische methoden gerealiseerd zal moeten worden. Het is op basis daarvan dat berekend is in welke proportie van het Almeerse territorium onderzoek zal moeten plaatsvinden naar het voorkomen van behoudenswaardige vindplaatsen. Dat geschiedt sinds 2001 in ca. 40–45% van het oppervlak van een plangebied, en dat betekent dat de ca. 60 tot 55 % van de daar aanwezige behoudenswaardige vindplaatsen zonder zorg worden opgegeven. Het effect van deze “selectie aan de poort” is, dat alle behoudenswaardige vindplaatsen behouden dienen te worden.

Natuurlijk kan er wel iets gezegd worden over de ouderdom, al is dat dan globaal. Het gaat vrijwel altijd om resten uit de Steentijd, en vrijwel altijd om bewoningsresten. En aan de hand van de diepteligging kan wel een ante quem datering worden gegeven. Dergelijke data stellen ons wel in staat om de vindplaats(en) van dit zuidelijke deel van de archeoregio Flevoland te te vergelijken met het overige deel van de archeoregio, en met de wijdere omgeving.

Voor het zuidelijke deel van de archeoregio (ruwweg Almere) geldt dat het dekzandoppervlak zich op een grotere diepte bevindt dan elders. Dat houdt in dat voor bewoning geschikt geachte locaties in het Almeerse grosso modo eerder “onder water of veen” verdwenen dan elders in de regio het geval is geweest. Hierdoor is er minder kans op bijv. versterking van de achtergelaten restanten ten gevolge van jongere gebruiksfases. Er is ook een grotere kans dat ook organische resten ‘op tijd’ onder water en veen zijn geraakt, en zo bewaard zijn gebleven. Buiten de archeoregio is de kwaliteit van de steentijd resten op en in de dekzandafzettingen (vrijwel) altijd vele malen slechter. Er is hoogfrequent bijmenging van resten uit jongere perioden, de conservering van onverkoelde organische resten zijn nihil, en grondsporen zijn ‘verdwenen’. Gesteld kan daarom worden dat de in het Almeerse bewaarde behoudenswaardige vindplaatsen niet alleen van groot belang zijn voor de gehele archeoregio, maar ook voor Nederland als geheel en voor de direct aangrenzende hoog en droog gelegen delen van België en Duitsland.

6.3 De waardestelling van vindplaats 3V_1 in plangebied 3V Buitenhout

3V Buitenhout waardestelling vindplaats 3V_1		
Waarderingscriteria	Score	Onderbouwning
<i>Fysieke kwaliteit</i> Conservering	3	aantal boringen geplaatst: 64 <ul style="list-style-type: none"> • Bewerkt vuursteen in 7 boringen (nr. 139, 140, 145, 152, 155, 164, 171); • Verkoolde hazelnoot en bewerkt vuursteen in 1 boring (nr. 6); • Verkoolde hazelnootdop en bewerkt vuursteen en natuursteen met pek in 1 boring (nr. 114) • Mogelijk bewerkt vuursteen en verbrande natuursteen (kwartsiet) in 1 boring (nr. 173) • Verkoolde hazelnootdoppen en verbrand natuursteen, mogelijk vuursteen in 1 boring (nr. 148) • Verkoolde hazelnootdop in 1 boringen (nr. 124) • In vrijwel alle boringen veel houtskool, soms met grote brokken
<i>Fysieke kwaliteit: gaafheid</i>	2	Bodemprofiel gedeeltelijk intact: <ul style="list-style-type: none"> • Podzol afgedekt door veen, plaatselijk door klei of zand in 45 boringen (nrs. 6, 7, 10, 36, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 105, 113, 114, 115, 127, 128, 134, 135,

		136, 137, 138, 139, 144, 145, 146, 147, 151, 154, 156, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 169, 170, 172, 173, 174, 175, 176) ³ ; <ul style="list-style-type: none"> • Aanwijzingen voor enige erosie: restant podzol en afdekking met zand of klei in 4 boringen (nrs. 126, 155, 160, 171) en / of een scherpe overgang van in 15 boringen (nrs. 123, 124, 125, 126, 135, 140, 141, 148, 149, 150, 152, 157, 162, 168, 171)
Totaal score fysieke kwaliteit	5	
<i>Inhoudelijke kwaliteit:</i> Zeldzaamheidswaarde	3	De vindplaats is in lokaal, regionaal, nationaal en Europees opzicht uiterst zeldzaam qua periode en qua ligging in het stroomgebied van de voormalige rivier de Eem.
<i>Inhoudelijke kwaliteit:</i> Informatiewaarde	3	De vindplaats kan bijzondere nieuwe informatie over de levenswijze van onze voorouders in een periode waarvan zeer weinig bekend is. Het kan nieuw licht werpen op de overgang van het jagers- verzamelaars bestaan naar een meer sedentaire
<i>Inhoudelijke kwaliteit:</i> Ensemblewaarde	3	De vindplaats ligt in zijn naar verwachting grotendeels ongeschonden landschappelijke context; kan mogelijk inzicht geven in de ontwikkeling van dit landschap en de datering van de verdrinking ervan; in organische sedimenten aan de flanken van de dekzandopduiking kunnen organische resten zijn bewaard; vindplaats kan bestudeerd worden in relatie tot andere steentijdvindplaatsen in de ondergrond van Almere, zoals Zenith 1 en Zenith 2, die op grond van hun diepere ligging eerder moeten zijn verdronken dan vindplaats 3V_1.
<i>Inhoudelijke kwaliteit:</i> Representativiteit	–	
Totaal score Inhoudelijke kwaliteit	9	

6.4 Eindconclusie waardestelling

Vindplaatsen die op hun fysieke kwaliteiten 5 punten of hoger scoren, zijn volgens de KNA aan te merken als ‘in principe behoudenswaardig’. Vindplaatsen die vervolgens op grond van de inhoudelijke criteria 7 punten of hoger scoren, zijn aan te merken als behoudenswaardig. In plangebied behaalt vindplaats 3V_1 een score van 5 punten op fysieke kwaliteit en een score van 9 punten op inhoudelijke kwaliteit. Deze vindplaats moet daarom aangemerkt worden als ‘behoudenswaardig’.

³ In sommige boorkernen, zoals van boring 7, heeft RAAP een restant van een podzol herkend, afgedekt door veen. Bij afdekkingen met veen is het lastig om de a-horizont van de podzol te herkennen. Bureau archeologie heeft geconstateerd dat bij booronderzoek in Almere de a-horizont veelvuldig wordt waargenomen en gedocumenteerd als onderdeel van het veen dat een restant van een podzol afdekt, terwijl niet uitgesloten is dat het om een intacte podzol kan gaan, afgedekt met veen. In deze rapportage zijn door RAAP herkende restanten van podzolen afgedekt met veen, derhalve beschouwd als intacte podzolen. Van een soortgelijke situatie kan sprake zijn wanneer een onderzoeksbureau een A / C profiel heeft herkend, afgedekt met veen. Ook hier kan het gaan om een intacte bodem, in de top waarvan zich veen heeft ontwikkeld.

Conform het Almeerse beleid zal de gemeente haar inspanningen richten op het realiseren van een effectief behoud van deze vindplaatsen *in situ* (ter plaatse) waarop in hoofdstuk 7 nader wordt ingegaan). Wanneer dit niet mogelijk is kan overgegaan worden tot een opgraving.

7. Selectieadvies

7.1 Inleiding

Op basis van de waardestelling in hoofdstuk 6 en op basis van het archeologiebeleid van de gemeente Almere, heeft Bureau archeologie van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) van de gemeente Almere onderhavig archeologisch selectieadvies opgesteld. Het selectieadvies doet een uitspraak over de gewenste omgang met de aangetroffen archeologische resten in het plangebied. Dit advies is in overeenstemming met de (interim)wetgeving (Monumentenwet 1988), het provinciale en rijksbeleid, evenals met het door de gemeenteraad vastgestelde beleid voor de Archeologische Monumentenzorg.

Zoals gezegd, streeft de gemeente Almere naar duurzaam behoud *in situ* van een representatief deel van 'behoudenswaardige' vindplaatsen. Om die doelstelling te realiseren wordt in 45% van ons grondgebied gezocht naar archeologische waarden. Van de vindplaatsen die daarbij in kaart worden gebracht, worden op basis van strenge criteria alleen de 'behoudenswaardige' vindplaatsen geselecteerd voor behoud.

Op grond van dit beleid wordt in 55% van het grondgebied van Almere niet gezocht naar archeologische vindplaatsen, eenvoudig weg omdat dat niet nodig is om onze doelstelling te behalen. Dit betekent ook dat minstens 55% van de behoudenswaardige vindplaatsen worden opgegeven.

Deze werkwijze impliceert dat als er in een plangebied een behoudenswaardige vindplaats wordt vastgesteld, op grond van het gemeentelijk beleid, behoud ter plaatse door middel van een landschappelijke inrichting het uitgangspunt is.

7.2 Selectieadvies vindplaats 3V_1

Op grond van de waardering is vindplaats 3V-1 aangemerkt als 'behoudenswaardig' en is behoud door middel van een landschappelijke inrichting het uitgangspunt. Alleen in geval van zwaarderwegende maatschappelijke belangen kan eventueel besloten worden tot opgraving. Een besluit dat is voorbehouden aan het College.

Het selectieadvies heeft een geldigheidsduur van 6 maanden.

7.3 Van selectieadvies naar selectiebesluit: de verdere planontwikkeling en besluitvorming

Om te komen tot de gewenste vorm van behoud *in situ* gaan wij in onderstaande paragrafen nader in op de primaire uitgangspunten van Almere voor behoud *in situ*, de daaraan gekoppelde randvoorwaarden, de functie van deze randvoorwaarden en de regels die voor behoud *in situ* gelden op grond van de KNA (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie).

7.3.1 Doel en primaire uitgangspunten behoud *in situ*

De Gemeente Almere staat *duurzaam* behoud voor ogen wanneer zij besluit tot behoud *in situ* (ter plaatse). *Duurzaam* behoud betekent voor de gemeente behoud van de kwetsbare archeologische resten voor de lang termijn en herkenbaarheid van de archeologische betekenis van een terrein voor het Almeerse publiek. Bij behoud *in situ* van archeologische vindplaatsen gaat het dus om de inrichting van het terrein landschappelijk dusdanig vorm te geven dat aan beide doeleinden wordt voldaan.

Voor inpassing van een terrein met archeologische waarden gelden derhalve de volgende twee primaire uitgangspunten:

1. De inrichting mag niet in strijd zijn met het behoud van de archeologische resten;
2. De inrichting doet recht aan de bijzondere archeologische betekenis van de vastgestelde vindplaats en benadrukt het archeologische karakter van het terrein.

Ad 1: Behoud van de archeologische resten in de ondergrond betekent dat er maatregelen genomen moeten worden met als doel de archeologische resten te beschermen. Deze maatregelen richten zich op het stoppen van verval, het voorkomen van verval en/of – zo mogelijk – het herstel van eventueel aangerichte schade. De maatregelen mogen geen schade aanrichten aan de archeologische waarde van het terrein en dienen in principe omkeerbaar te zijn. Dit is maatwerk en per terrein moet worden bepaald welke maatregelen nodig zijn.

Ad 2: De archeologische vindplaatsen in de Almeerse ondergrond bevatten informatie over het leven van onze voorouders in de steentijd en van het landschap waarin zij leefden. Al deze resten zijn plaatsgebonden en de locaties uniek. Door inrichting ervan kunnen zij een meerwaarde opleveren voor de ruimtelijke kwaliteit van onze stad. Archeologische vindplaatsen zijn dan bij uitstek geschikt om de identiteit van de nieuw in te richten ruimte te versterken en daarmee de belevingswaarde van de omgeving te verhogen. Zij kunnen daarmee tevens een bijdrage leveren aan het toeristische en recreatieve potentieel van Almere. Dat is geheel in lijn van het beleid van de gemeente Almere. Voor de voorgeschreven wijze waarop een inrichting moet worden vormgegeven, zie paragraaf 7.3.3.

7.3.2 Algemene randvoorwaarden behoud *in situ*

Om binnen de primaire uitgangspunten voor behoud *in situ* tot inrichtingsplannen te kunnen komen, heeft gemeente Almere randvoorwaarden opgesteld. De functie van de randvoorwaarden is meervoudig:

1. Zij dienen als basis voor het realiseren van de fysieke bescherming van de te behouden archeologische resten door middel van een archeologievriendelijke en landschappelijke *inpassing* van behoudenswaardige vindplaatsen;
2. Zij dienen als uitgangspunt voor een op het behoud van het archeologisch erfgoed afgestemd *beheer* van het terrein waarin de archeologische resten zich bevinden;
3. Zij dienen als input voor de *nota van uitgangspunten* voor het plangebied en dus voor het ontwerp van het plangebied;
4. Zij dienen als uitgangspunt voor de *planologische bescherming* via voorschriften in het bestemmingsplan.

De randvoorwaarden zijn belangrijk als eerste richtlijn voor ontwerpers en stedenbouwkundigen alsmede opstellers van bestemmingsplannen. Zij vormen een houvast om in samenspraak met het Bureau archeologie te komen tot een passende inrichting die aansluit bij het gemeentelijk beleid voor de Archeologische Monumentenzorg. De archeologische randvoorwaarden zijn mede onderdeel van het provinciaal toetsingskader voor ontgrondingenvergunningen. Zij zijn in overeenstemming met hetgeen de ROB (Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek) hierover meldt in de algemene toelichting van de IKAW (Indicatieve kaart van Archeologische Waarden), de AMK (Archeologische Monumentenkaart) en met hetgeen op grond van de KNA (Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie) vereist is. Per specifieke vindplaats kunnen de geldende randvoorwaarden verschillen dan wel nader worden gespecificeerd.

De algemene randvoorwaarden zijn:

1. De ingepaste (delen van) een archeologische vindplaats moeten toegankelijk zijn / blijven, (voor wetenschappelijk onderzoek en voor [regen]water);
2. Bebouwing en/of uitgifte is in principe niet toegestaan.
3. Het deels (maximaal 10%) inrichten als bijvoorbeeld speelplaats en / of parkeerplaats binnen de landschappelijke inrichting is mogelijk, op voorwaarde dat verharding beperkt blijft zodat de vindplaats toegankelijk blijft voor waarnemingen (boringen) en voor toevoer van regenwater;

4. In het kader van de landschappelijke inrichting kan in beperkte mate reliëf aangebracht worden op de vindplaats mits door onderzoek is aangetoond dat dit geen negatieve invloed op de vindplaats heeft;
5. Het (toekomstige) grondwaterpeil dient permanent ruim (minimaal 1 meter) boven het hoogste deel van de vindplaats te zijn en te blijven;
6. Plaatselijke bodemingrepen zijn in principe niet toegestaan behoudens ingrepen ten behoeve van een archeologievriendelijke, landschappelijke inrichting en ontsluiting van de vindplaats met dien verstande dat dergelijke ingrepen tot een minimum dienen te worden beperkt. Verstoring van de bodem kan in dergelijke gevallen plaatsvinden tot een maximale diepte van 1 meter boven het hoogste punt van de vindplaats. Diepere bodemingrepen zijn in strijd met het streven naar het duurzaam behoud. De diepteligging van een vindplaats is variabel. Per voorgenomen (bodem)ingreep wordt vooraf de diepte van een vindplaats door Bureau archeologie DMO vastgesteld.

Voor groeninrichting, bovendien:

7. Inpassing door inrichting als groenstrook / park. Hierbij dient wel met een deskundig archeoloog overlegd te worden over de te nemen inrichtingsmaatregelen zoals het al dan niet aanbrengen van een worteldoek en het soort planten / bomen in relatie tot de grondwaterstand en het diepere grondwater.

Voor de aanleg van een water, bovendien:

8. De aanleg van waterpartijen een archeologische vindplaats is in principe niet toegestaan. De aanleg van waterpartijen buiten een vindplaats is toegestaan mits dit geen verstoring van de vindplaats tot gevolg heeft en de wijze van aanbrengen de archeologische resten niet verstoren. Bij het aanleggen van waterpartijen dient aangetoond te worden, dat de situering en wijze van aanleggen, geen nadelige gevolgen heeft voor de vindplaats (bijvoorbeeld door wegvloeiën van zand als gevolg van onderzuigtechniek). Eventuele duikers zullen buiten de archeologische vindplaats aangebracht moeten worden.

Voor bebouwing binnen een zone van 10 meter breed rondom de vindplaats bovendien:

9. In een zone van 10 meter breed rondom de vindplaats is geen bebouwing toegestaan ter bescherming van de archeologische waarden binnen de begrenzing van de vindplaats. In deze zone is in voorkomende gevallen bebouwing alleen toegestaan mits deze archeologievriendelijk wordt uitgevoerd.

NB:

- *(Delen van) behoudenswaardige archeologische vindplaatsen die niet zijn in te passen op een of meer van bovenstaande wijzen, dienen in principe te worden opgegraven.*
- *Fysische bescherming dient gecombineerd te worden met planologische bescherming door middel van de voorschriften in het bestemmingsplan.*
- *Inrichtingsmaatregelen dienen te allen tijde in overleg met een archeoloog te worden bepaald en primair gericht te zijn op het duurzaam behoud van de archeologische resten ter plaatse en de herkenbaar daarvan voor het Almeerse publiek.*

7.3.3 Eisen aan inrichting en beheer van archeologisch waardevolle terreinen

Voor de inrichting van archeologische terreinen is de KNA richtinggevend. De KNA schrijft voor dat inrichting dient te gebeuren op basis van een inrichtings- en beheersplan. De KNA vereist dat daartoe eerst een Programma van Eisen (PvE) wordt opgesteld door een ontwerper en daartoe bevoegd archeoloog. Het PvE dient gebaseerd te zijn op de uitkomsten van het archeologisch vooronderzoek en eventuele aanvullende randvoorwaarden. Het PvE bevat naast

eisen die gesteld worden aan de inrichting ook eisen ten aanzien van bijvoorbeeld uitvoering, rapportagevorm (inrichtingsrapport) en beoordeling van de inrichting.

Ook schrijft de KNA voor dat in het inrichtingsplan, op te stellen door een ontwerper onder regie van een archeoloog, vervolgens wordt aangegeven op welke wijze en door wie, wanneer en met welk doel het terrein wordt ingericht en onder welke randvoorwaarden. In het beheerplan, op te stellen door een op dit gebied deskundig archeoloog, wordt onder meer invulling gegeven aan controle (“schouwen”), monitoring en onderhoud van het terrein nadat het is ingericht. Zowel beheerplan als inrichtingsplan dienen KNA-conform door het College van B&W te worden vastgesteld. Het paraaf van een door het College gemandateerde overheidsarcheoloog op zowel het PvE als het inrichtingsplan en het beheerplan betekent dat deze documenten archeologisch inhoudelijk zijn getoetst, aansluit aan de KNA en aan het gemeentelijk beleid van Almere.

7.3.4 Bescherming als insteek in de Nota van Uitgangspunten

De primaire uitgangspunten en daaraan gekoppelde randvoorwaarden die aan het zogeheten selectieadvies voor *in situ* te behouden archeologische vindplaatsen zijn gekoppeld, dienen gebruikt te worden als input voor de nota van uitgangspunten voor het plangebied en dus voor het ontwerp van het plangebied. De primaire uitgangspunten en randvoorwaarden fungeren zo tevens als uitgangspunt voor de afweging van het archeologisch belang tegen andere maatschappelijke belangen in het ruimtelijk plan- en besluitvormingsproces.

7.3.5 Planologische bescherming door middel van het bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan dienen de beheersmaatregelen te worden vastgelegd als voorwaarden gekoppeld aan het aanlegvergunningstelsel. Bovenstaande randvoorwaarden voor behoud *in situ* dienen als toetsingskader voor aanlegvergunningen. Uit de lijst met randvoorwaarden valt op te maken dat de inrichting van terreinen met behoudenswaardige archeologische vindplaatsen in beperkte mate gecombineerd kan worden met diverse gebruiksfuncties, zolang de twee primaire uitgangspunten en de daaraan gekoppelde randvoorwaarden voor inpassing in acht worden genomen. Genoemd kunnen worden parkeerplaats, speelplaats, groenvoorziening, maar zoals gezegd te allen tijde ten dienste van de herkenbaarheid en het behoud van de archeologische resten in de ondergrond.

De voorkeur gaat uit naar grondgebruik waarvan het beheer in handen is van de gemeente. Archeologievriendelijk beheer is dan gemakkelijker te regelen en te handhaven. Op langere termijn worden onder meer eventuele schadeclaims en juridische rompslomp voorkomen.

7.3.6 De verdere planontwikkeling en besluitvorming

Het uiteindelijke besluit over een inrichtingsplan wordt genomen door het College van BenW op het moment dat het bestemmingsplan wordt vastgesteld. Het gaat hierbij dus om een besluit over het plan als geheel en impliciet over het archeologisch erfgoed en de daaraan gekoppelde kosten. Binnen de Archeologische Monumentenzorg is dit het zogenaamde selectiebesluit.

In het proces van selectieadvies naar selectiebesluit dient het Bureau archeologie van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente dan ook nauw betrokken te worden, enerzijds om te voorkomen dat er maatregelen worden getroffen die in strijd zijn met het behoud van het archeologisch erfgoed. Anderzijds om tijdens het proces van selectieadvies naar selectiebesluit regelmatig af te stemmen met de provinciaal archeoloog en de ROB. Hiermee wordt bijvoorbeeld voorkomen dat de provinciaal archeoloog en / of de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) via de (Provinciaal Planologische Commissie) PPC een negatief advies geeft ten aanzien van de omgang met het archeologisch

belang in het plan op het moment dat dit getoetst wordt door Gedeputeerde Staten (GS), dus nadat dit al is vastgesteld door de gemeenteraad.

7.4 Randvoorwaarden voor duurzaam behoud vindplaats 3V_1

Ten behoeve van het duurzaam behoud en de verdere planontwikkeling zijn hieronder de randvoorwaarden voor behoud *in situ* van vindplaats 3V_1 gespecificeerd.

Randvoorwaarden behoud in situ vindplaats 3V_1:

1. De vindplaats dient conform het gemeentelijk beleid landschappelijk te worden ingericht, waarbij tevens recht wordt gedaan aan de herkenbaarheid van de archeologische betekenis;
2. Fysieke bescherming door middel van inpassing waarbij voldaan wordt aan de algemene randvoorwaarden voor behoud *in situ*. Voor het grondwaterpeil en bodemingrepen kunnen randvoorwaarden 5 en 6 als volgt worden gespecificeerd:
 - Het vereiste toekomstige grondwaterpeil (randvoorwaarde 5): ruim boven 7,50 meter min NAP;
 - Eventuele bodemingrepen in het kader van de landschappelijke inrichting van het terrein zijn mogelijk tot maximaal 7,00 meter min NAP.

Planologische bescherming door middel van de voorschriften in het bestemmingsplan.

De planologische bescherming voor deze vindplaats zal in samenspraak met Bureau archeologie van de gemeente Almere worden vormgegeven tijdens het verdere planproces. Bovenstaande randvoorwaarden dienen daarbij als uitgangspunt.

Geraadpleegde literatuur

Hamburg, T; J.W.H. Hogestijn, C. Kruijshaar, R. Ridderhoef, M. de Rooij & H.W. Veenstra. *Veldwerk: opgravingsstrategie, methoden en definities*. Deel 2 van: Hogestijn J.W.H & J.H.M. Peeters, 2001 (red.). *De mesolithische en vroeg neolithische vindplaats Hoge Vaart A27 (Flevoland)*. Rapportage Archeologische Monumentenzorg 79. Uitgave ROB, Amersfoort.

Menke, U.; E. van de Laar & G. Lenselink (red), 1998. *De Geologie en Bodem van Zuidelijk Flevoland*. Flevobericht nr. 415. Uitgave van Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie IJsselmeergebied.

Spek, Th., E.B.A. Bisdom & D.G. van Smeerdijk. *Bodemkunde en landschapsecologie I: veranderingen in bodem en landschap*. Deel 7 van: Hogestijn J.W.H & J.H.M. Peeters (red.), 2001. *De mesolithische en vroeg neolithische vindplaats Hoge Vaart A27 (Flevoland)*. Rapportage Archeologische Monumentenzorg 79. Uitgave ROB, Amersfoort

Visser, D; C. Whitton, O. Brinkkemper & J.W.H. Hogestijn. *Archeobotanie: de analyse van botanische macroresten*. Deel 11 van: Hogestijn J.W.H & J.H.M. Peeters (red.), 2001. *De mesolithische en vroeg neolithische vindplaats Hoge Vaart A27 (Flevoland)*. Rapportage Archeologische Monumentenzorg 79. Uitgave ROB, Amersfoort.

Bijlage 1: Programma van eisen vooronderzoek fase 1 en 2

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Programma van Eisen (PvE) voor archeologisch vooronderzoek

Opgesteld door: drs. J. Huisman
Datum: 04-07-05
Bijlage: Kaart plan- en onderzoeksgebied

Plangebied: 3V Buitenhout
Deelgebied(en):
Omvang te onderzoeken gebied in ha: 3

Ten behoeve van*:
artikel 19 WRO lid 1

Het gaat om onderzoeksfase:*

Gecombineerd onderzoek (fase 1 & 2)

Doelstelling

De gemeente streeft naar het behoud van een representatief deel van haar behoudenswaardige archeologisch erfgoed *in situ* door middel van planinpassing, waar nodig aangevuld met andere maatregelen. Om dit te kunnen realiseren laat de gemeente in geval van ruimtelijke ontwikkelingen tijdig archeologische waarden in kaart brengen. Het gaat met name om in principe behoudenswaardige archeologische vindplaatsen van (inter-)nationaal belang, te weten steentijdvindplaatsen en scheepswrakken uit historische tijden. In Almere zijn de steentijdvindplaatsen te verwachten op en in het pleistocene oppervlak waarvan de top in het algemeen op een diepte van minimaal 2 meter ten opzichte van het maaiveld ligt.

Onderzoeksmethodiek

Het archeologisch onderzoek dient aan te sluiten aan de KNA (2.1: processen VS01, VS03, DS02, DS03, OS00, OS01, OS09, OS12, OS14, RS01, RS06).

Gecombineerd onderzoek

Het onderzoek heeft als doel inzicht te krijgen in de opbouw, het reliëf en de gaafheid van het pleistocene oppervlak. Daarnaast heeft het onderzoek tot doel het opsporen van aanwijzingen voor archeologische steentijdvindplaatsen op en in het pleistocene oppervlak. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd in een 20x20 meter boorgrid met behulp van het Aqualocksysteem. Dit resulteert in een boordichtheid van 20 boringen per hectare. De boringen worden gezet met een Aqualockbuis met een diameter van 5 cm. Van elke boring wordt de diepteligging van de top van het dekzand ten opzichte van het maaiveld en NAP bepaald. Per boring wordt de aard van het sediment boven het pleistocene dekzand, de grens tussen het dekzand en het afdekkend sediment, evenals de bodem in het dekzand beschreven. De top van het dekzand (minimaal bovenste 20 cm) wordt bemonsterd en gespoeld met kraanwater over een zeef met een maaswijdte van 1 mm². Het residu wordt genummerd en onder binoculair met opvallend licht bekeken op archeologische indicatoren. Deze indicatoren worden gescheiden bij het residu bewaard.

Het is mogelijk dat voor een aantal boringen rekening gehouden moet worden met een mogelijke boordiepte dieper dan 9 meter onder het maaiveld.

Voor dit onderzoek geldt tevens het volgende:

- De x- en y- coördinaten van de boorpunten dienen vastgelegd te worden in het RD-net, waarbij de maximale toegestane afwijking 0.05 meter is;
- Z-waarde van de top van het dekzand moeten worden vastgelegd ten opzicht van het maaiveld en NAP, waarbij de maximale toegestane afwijking 0.05 meter is;
- De boorkern van Aqualockboringen worden beschreven volgens standaard boorbeschrijving van TNO/NITG.

Producten

Kaart met de onderzoeksresultaten

Na elke onderzoeksfase wordt een kaart geleverd (digitaal en analoog). De kaart (bij voorkeur schaal 1:5.000/1:2.500 en 2 exemplaren op A3/A4 formaat) toont:

- Assenstelsel van RD, met RD coördinaten;
- De begrenzing van het plangebied en van de onderzochte delen: het onderzoeksgebied. Een en ander op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde informatie;
- De boorpunten met boornummer;
- De aangetroffen archeologische indicatoren, waarbij per indicator een standaardkleur wordt gebruikt zoals aangegeven in bijlage 1;
- De bodemhorizonten van het dekzand, met name de podzolen (geldt alleen voor Aqualock- en gutsboringen);
- Het reliëf van het dekzand in klassen van 25 cm;
- In een door u te ontwikkelen legenda formulier tenminste de volgende informatie:
 - Naam en code onderzoeksgebied;
 - Fase van het onderzoek;
 - De datum (maand en jaar) van kaartvervaardiging.

Boorbeschrijvingen in Excel

De boorgegevens worden in een Excel-spreadsheet (analoog en digitaal) geleverd, waarbij de kolommenindeling zoals aangegeven in de bijlage worden aangehouden (in verband met aansluiting op ons Archeologisch Informatiesysteem).

In het Excel-spreadsheet worden de volgende gegevens opgenomen”:

- Projectcode van het plangebied (aan te leveren door de gemeente);
- Boornummer (geheel positief getal; unieke nummers en doorlopende nummering). Dus ook misboringen worden in het Excel-bestand opgenomen en als misboring gespecificeerd;
- X- en Y-coördinaten per boring, vastgelegd in RD net, 2 decimalen achter de komma, maximale afwijking 0,05 meter;
- NAP-waarde huidige maaiveld in cm;
- Z-waarde top dekzand vastgelegd ten opzichte van het huidige maaiveld;
- NAP-waarde top dekzand;
- Boordiepte;
- Aangetroffen bodemhorizonten in het dekzand (geldt voor Aqualock- en gutsboringen);
- Afdekkend bodemmateriaal (geldt voor Aqualock- en gutsboringen);
- Kenmerken van de overgang naar het dekzand (geleidelijk; erosief; geldt voor Aqualock- en gutsboringen);
- Archeologische indicatoren;
- Overige gegevens onderzoek aan te geven op een door u te ontwikkelen legenda formulier:
 - Omvang onderzocht gebied in ha;

- CIS nummer;
- Aantal geplaatste boringen;
- Periode van uitvoering onderzoek;
- Status tabellen boorgegevens (concept; definitief)
- Fase van het onderzoek (1=verkenning; 2=karterend; 3=waarderend; 4=aanvullend);
- Indien relevant: motivering delen van het onderzoeksgebied waar geen onderzoek is uitgevoerd;
- Gebruikt type boor en diameter daarvan;
- Uitleg tabelstructuur boorgegevens;
- Betekenis codering gebruikt in de tabel met boorgegevens;
- Opmerkingen, waarin eventuele afwijkingen ten aanzien van de opdracht worden verantwoord.

<i>Residuen boormonsters</i>

De residuen van de boormonsters worden gelijktijdig geleverd met het kaartmateriaal en de analoge boorgegevens. Archeologische indicatoren worden separaat in hetzelfde vondstzakje aangeleverd. Van misboringen

Elk zeefresidu wordt afzonderlijk verpakt met vondstkaartje waarop tenminste:

- Code plangebied, conform PvE;
- Boornummer (moet identiek zijn met boornummer op de kaart en in het excell bestand);
- Datum boring;
- Fase onderzoek, zoals gespecificeerd door de gemeente in het PvE.

Personeel

Uit uw offerte moet blijken welke deskundigheid u in welke persoon wilt inzetten voor de verschillende werkzaamheden, waarbij aangesloten wordt op de voorwaarden die de KNA (2.1) hiervoor voorschrijft. Van de in te zetten personen ontvangen wij graag een cv waaruit de vereiste deskundigheid blijkt.

Organisatie

De concrete invulling van het karterend onderzoek zal op basis van de resultaten van de voorafgaande fase van het onderzoek, in overleg vanwege de gemeente worden bepaald en schriftelijk worden vastgelegd in een zogenaamde specificatie van voorliggend programma van eisen.

De uiteindelijke kosten voor het gehele onderzoek zullen worden berekend op basis van het daadwerkelijke aantal geplaatste boringen en de daarover overeen te komen prijsafspraken. Hierbij geldt dat er minimaal 18 boringen en maximaal 60 boringen afgenomen zullen worden.

Eventuele nieuwe verrekenprijzen zijn eerst van toepassing na voorafgaande en schriftelijke goedkeuring van de opdrachtgever. Eventuele afspraken met betrekking tot meerwerk kunnen uitsluitend schriftelijk en vooraf worden overeengekomen. Facturering dient te geschieden op basis van een gespecificeerde declaratie aan de Gemeente Almere, afdeling DMO/afdeling Kunst & Cultuur/ Archeologie.

De toestemming om de te onderzoeken terreinen te betreden wordt vanwege de gemeente geregeld. Het moment waarop de terreinen geschikt zijn voor het uitvoeren van onderzoek valt in de zomerperiode van 2005. De toestemming om de te onderzoeken terreinen te betreden wordt vanwege de gemeente geregeld. Bij eventuele gunning ontvangt u van de gemeente schriftelijk nadere informatie over de toegankelijkheid van het onderzoeksgebied.

Tijdens het onderzoek onderhoudt u contact via de contactpersoon van de gemeente over de voortgang van het onderzoek.

Indien op enig moment blijkt dat de veronderstellingen en uitgangspunten van uw offerte, onjuist blijken te zijn of dienen te worden bijgesteld, zal u hieromtrent onverwijld schriftelijk mededeling doen aan de opdrachtgever.

Periode van uitvoering

Om de resultaten van het onderzoek optimaal in het planvormingsproces te kunnen betrekken, dienen zij uiterlijk december 2005 in ons bezit te zijn.

Het exacte tijdstip van uitvoering van het onderzoek wordt in overleg met de gemeente nader bepaald en is tevens afhankelijk van afspraken omtrent het grondgebruik.

Beoordelingscriteria offerte

Doorslaggevend bij de beoordeling van uw offerte is de prijs – kwaliteit verhouding. Onder kwaliteit verstaan wij volledigheid, helderheid, aansluiting op de KNA (2.2) en op het PvE, en – in het bijzonder – inzicht in onze problematiek. Daarnaast betrekken wij de periode van uitvoering en van oplevering in de beoordeling van uw offerte.

Bijlage 1 van bijlage 1

Standaardkleuren archeologische indicatoren

Geel	Bot
Rood	Verbrand Bot
Blauw	Vuursteen, mogelijk antropogeen
Paars	Vuursteen, antropogeen
Groen	Aardewerk
Grijze ring	Houtskool
Zwarte ring	Veel houtskool
Wit	Geen archeologisch materiaal

Databasestructuur Excel-spreadsheet boorgegevens

<i>Volgorde</i>	<i>Titel kolom</i>	<i>Toelichting bij de in te voeren informatie</i>
1	Projectcode	Projectcode, aan te leveren door opdrachtgever
2	Boring	Boornummer
3	X-coördinaat	X-coördinaat op 2 decimalen met een komma
4	Y-coördinaat	Y-coördinaat op 2 decimalen met een komma
5	Top-pleistoceen	Diepte van het pleistocene dekzand t.o.v. maaiveld in cm.
6	NAP maaiveld	Hoogte van het maaiveld t.o.v. het NAP in cm.
7	NAP pleistoceen	Hoogte van het pleistocene dekzand t.o.v. het NAP in cm.
8	Einde boring	Totale diepte van de boring in cm.
9	Horizonten	Bodemprofiel, indien beschikbaar
10	Afdekkend materiaal	Grondsoort dat bovenop het pleistocene dekzand is waargenomen
11	Aard bovengrens	Overgangstraject van het afdekkend materiaal naar het pleistocene dekzand, 1=1 cm., 2=2 cm. enz. 9=erosief
12	HK	Houtskool
13	VST mogelijk antropogeen	Vuursteen
14	VST antropogeen	Vuursteen
15	AW	Aardewerk
16	Bot	Bot
17	Verbrand bot	Verbrand bot
18	Opmerkingen	Opmerkingen

Bijlage 2: Programma van Eisen fase 3: waarderend onderzoek

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Programma van Eisen (PvE) voor archeologisch vooronderzoek, fase 3

Opgesteld door: drs. H.C.J. Visscher
Datum: 21 februari 2006
Bijlage: Kaart plan- en onderzoeksgebied

Plangebied: 3 V Almere Buitenhout
Omvang te onderzoeken gebied in ha: 0,85

Ten behoeve van*:
artikel 19 WRO lid 1

Het gaat om onderzoeksfase:*

Waarderend onderzoek (fase 3)

Doelstelling

De gemeente streeft naar het behoud van een representatief deel van haar behoudenswaardige archeologisch erfgoed *in situ* door middel van planinpassing, waar nodig aangevuld met andere maatregelen. Om dit te kunnen realiseren laat de gemeente in geval van ruimtelijke ontwikkelingen tijdig archeologische waarden in kaart brengen. Het gaat met name om in principe behoudenswaardige archeologische vindplaatsen van (inter-)nationaal belang, te weten steentijdvindplaatsen en scheepswrakken uit historische tijden. In Almere zijn de steentijdvindplaatsen te verwachten op en in het pleistocene oppervlak waarvan de top in het algemeen op een diepte van minimaal 2 meter ten opzichte van het maaiveld ligt.

Onderzoeksmethodiek

Het onderzoeksproces dient aan te sluiten bij de KNA (2.2: processen VS01, VS03, DS02, DS03, OS00, OS01, OS09, OS12, OS14, RS01, RS06).

De eisen voor het waarderend onderzoek zijn concreet:

Het waarderend onderzoek heeft als doel de aard, omvang, de begrenzing en de fysieke waarde (gaafheid en conservering) vast te stellen van de mogelijke archeologische vindplaats die tijdens de voorgaande fasen van onderzoek zijn opgespoord. Het waarderend onderzoek zal worden uitgevoerd in door de opdrachtgever op de bijgevoegde kaart aangegeven strook tussen boringen 1, 23, 2, 30, 7, 42, 46, 10, 40, 39, 34.. In deze gebieden is in week 47 van het jaar 2005 een gecombineerd verkennend en karterend onderzoek uitgevoerd door RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

In het aangegeven gebied dient het waarderend onderzoek plaats te vinden door middel van boringen in een grid van 10x8,65 meter (gelijkzijdige driehoek; zijden van 10 meter). De locatie direct naast boring 6 dient in dit grid te zijn opgenomen. In het residu van deze boring is tijdens fase 1 van het onderzoek een fragment van een verkoolde hazelnootdop herkend. De boringen worden gezet met een Avegaarboor, met een diameter van circa 15 cm.

Van elke boring wordt de diepteligging van de top van het dekzand ten opzichte van het maaiveld en NAP bepaald. Van elke boring wordt de top van het dekzand (minimaal bovenste 30 cm) bemonsterd en gespoeld met kraanwater over een zeef met een maaswijdte van 1 mm². Het residue wordt genummerd en onder binoculair met opvallend licht bekeken op archeologische indicatoren. Deze indicatoren worden gescheiden bij het residu bewaard.

Voor het onderzoek geldt tevens het volgende:

- De x- en y- coördinaten van de boorpunten dienen vastgelegd te worden in het RD-net, waarbij de maximale toegestane afwijking 0.05 meter is;
- Z-waarde van de top van het dekzand moeten worden vastgelegd ten opzicht van het maaiveld en NAP, waarbij de maximale toegestane afwijking 0.05 meter is.

Personeel

Uit uw offerte moet blijken welke deskundigheid u in welke persoon wilt inzetten voor de verschillende werkzaamheden, waarbij aangesloten wordt op de voorwaarden die de KNA (2.2) hier voorschrijft. Van de in te zetten personen ontvangen wij graag een cv waaruit de vereiste deskundigheid blijkt.

Producten

Kaart met de onderzoeksresultaten

Van de resultaten van het waarderend onderzoek wordt een kaart geleverd (digitaal en analoog). De kaart (bij voorkeur schaal 1:2.000 en 2 exemplaren op A3/A4 formaat) toont:

- Assenstelsel van RD, met RD coördinaten;
- De exacte begrenzing van het plangebied en van de onderzochte delen: het onderzoeksgebied. Een en ander op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde informatie;
- De boorpunten met boornummer;
- De aangetroffen archeologische indicatoren, waarbij per indicator een standaardkleur wordt gebruikt;
- Het reliëf van het dekzand in klassen van 25 cm;
- In een door u te ontwikkelen legenda formulier tenminste de volgende informatie:
 - Naam en code onderzoeksgebied;
 - Fase van het onderzoek;
 - De datum (maand en jaar) van kaartvervaardiging..

<i>Boorbeschrijvingen in Excel</i>

De boorgegevens worden in een Excel-spreadsheet (analoog en digitaal) geleverd met daarin opgenomen:

- Projectcode van het plangebied (aan te leveren door de gemeente);
- Boornummer (geheel positief getal; unieke nummers en doorlopende nummering). Dus ook misboringen worden in het Excel-bestand opgenomen en als misboring gespecificeerd;
- X- en Y-coördinaten per boring, vastgelegd in RD net, 2 decimalen achter de komma, maximale afwijking 0,05 meter;
- NAP-waarde huidige maaiveld in cm;
- Z-waarde top dekzand vastgelegd ten opzichte van het huidige maaiveld;
- NAP-waarde top dekzand;
- Boordiepte;
- Archeologische indicatoren;
- Overige gegevens onderzoek aan te geven op een door u te ontwikkelen legenda formulier:
 - Omvang onderzocht gebied in ha;
 - CIS nummer;
 - Aantal geplaatste boringen;

- Periode van uitvoering onderzoek;
- Status tabellen boorgegevens (concept; definitief)
- Fase van het onderzoek (1=verkennd; 2=karterend; 3=waarderend; 4=aanvullend);
- Indien relevant: motivering delen van het onderzoeksgebied waar geen onderzoek is uitgevoerd;
- Gebruikt type boor en diameter daarvan;
- Uitleg tabelstructuur boorgegevens;
- Betekenis codering gebruikt in de tabel met boorgegevens;
- Opmerkingen, waarin eventuele afwijkingen ten aanzien van de opdracht worden verantwoord.

Producten dienen te worden aangeleverd zoals hierboven gespecificeerd. Afwijkingen hiervan dienen vooraf met de gemeente Almere te worden afgestemd en schriftelijk overeengekomen. Niet aantoonbaar overeengekomen afwijkingen in producten worden niet geaccepteerd voordat deze door, of op kosten van, de opdrachtnemer gecorrigeerd zijn.

<i>Residuen boormonsters</i>

Archeologische indicatoren worden separaat in hetzelfde vondstzakje bewaard.

Elk zeefresidu wordt afzonderlijk verpakt met vondstkaartje waarop tenminste:

- Code plangebied, conform PvE;
- Boornummer (moet identiek zijn met boornummer op de kaart en in het excel bestand);
- Datum boring;
- Fase onderzoek, zoals gespecificeerd door de gemeente in het PvE.

Deponering vondstmateriaal en ARCHIS-meldingen

De residuen van de boormonsters worden na afsluiting van het onderzoek (rapporagage) conform KNA 2.2 proces DS 01 – 03 afgeleverd bij het provinciale depot van Flevoland. Resultaten uit het onderzoek worden conform KNA 2.2 proces RS10 aan ARCHIS-gemeld. De gemeente ontvangt een schriftelijk bericht van deze deponering en melding.

Organisatie

De uiteindelijke kosten voor het waarderend onderzoek zullen worden berekend op basis van het daadwerkelijke aantal geplaatste boringen en de daarover overeen te komen prijsafspraken. Hierbij geldt dat er minimaal 96 boringen en maximaal 102 boringen afgenomen zullen worden.

Eventuele nieuwe verrekenprijzen zijn eerst van toepassing na voorafgaande en schriftelijke goedkeuring van de opdrachtgever. Eventuele afspraken met betrekking tot meerwerk kunnen uitsluitend schriftelijk en vooraf worden overeengekomen. Facturering dient te geschieden op basis van een gespecificeerde declaratie aan de Gemeente Almere, afdeling DMO/afdeling Kunst & Cultuur/ Archeologie.

De toestemming om de te onderzoeken terreinen te betreden wordt vanwege de gemeente geregeld. Het moment waarop de terreinen geschikt zijn voor het uitvoeren van onderzoek valt in de periode **INVULLEN**. Bij eventuele gunning ontvangt u van de gemeente schriftelijk nadere informatie over de toegankelijkheid van het onderzoeksgebied.

Tijdens het onderzoek onderhoudt u contact via de contactpersoon van de gemeente over de voortgang van het onderzoek.

Indien op enig moment blijkt dat de veronderstellingen en uitgangspunten van uw offerte, onjuist blijken te zijn of dienen te worden bijgesteld, zal u hieromtrent onverwijld schriftelijk mededeling doen aan de opdrachtgever.

Periode van uitvoering

Om de resultaten van het onderzoek optimaal in het planvormingsproces te kunnen betrekken, dienen zij zo spoedig mogelijk in ons bezit te zijn.

Het exacte tijdstip van uitvoering van het onderzoek wordt in overleg met de gemeente nader bepaald en is tevens afhankelijk van afspraken omtrent het grondgebruik.

Beoordelingscriteria offerte

Doorslaggevend bij de beoordeling van uw offerte is de prijs- kwaliteitverhouding. Onder kwaliteit verstaan wij volledigheid, helderheid, aansluiting op de KNA (2.0) en op het PvE, en – in het bijzonder – inzicht in onze problematiek. Daarnaast betrekken wij de periode van uitvoering en van oplevering in de beoordeling van uw offerte.

Bijlage 1 van Bijlage 2

Standaardkleuren archeologische indicatoren

Geel	Bot
Rood	Verbrand Bot
Blauw	Vuursteen, mogelijk antropogeen
Paars	Vuursteen, antropogeen
Groen	Aardewerk
Bruin	Verbrande hazelnootdoppen
Grijze ring	Houtskool
Zwarte ring	Veel houtskool
Wit	Geen archeologisch materiaal

Databasestructuur Excel-spreadsheet boorgegevens

<i>Volgorde</i>	<i>Titel kolom</i>	<i>Toelichting bij de in te voeren informatie</i>
1	Projectcode	Projectcode, aan te leveren door opdrachtgever
2	Boring	Boornummer
3	X-coördinaat	X-coördinaat
4	Y-coördinaat	Y-coördinaat
5	Top-pleistoceen	Diepte van het pleistocene dekzand t.o.v. maaiveld
6	NAP maaiveld	Hoogte van het maaiveld t.o.v. het NAP
7	NAP pleistoceen	Hoogte van het pleistocene dekzand t.o.v. het NAP
8	Einde boring	Totale diepte van de boring
9	Horizonten	Bodemprofiel, indien beschikbaar
10	Afdekkend materiaal	Grondsoort dat bovenop het pleistocene dekzand is waargenomen
11	Aard bovengrens	Overgangstraject van het afdekkend materiaal naar het pleistocene dekzand, 1=1 cm., 2=2 cm. enz. 9=erosief
12	HK	Houtskool
13	VST mogelijk antropogeen	Vuursteen
14	VST antropogeen	Vuursteen
15	AW	Aardewerk
16	Bot	Bot
17	Verbrand bot	Verbrand bot
18	Opmerkingen	Opmerkingen (inclusief bijvoorbeeld hazelnootdopfragmenten; windkanTERS)

Bijlage 3: Boorstaten

Legenda bij de boorstaten op de navolgende pagina's

<i>Terminologie onderzoeksfasen</i>	<i>Doel:</i>
Verkenning (fase 1)	Het in kaart brengen van de opbouw van de opbouw, de gaafheid en het reliëf van de pleistocene ondergrond
Kartering (fase 2)	Het opsporen van (aanwijzingen voor) archeologische steentijdvindplaatsen in en op het pleistocene oppervlak
Waardering (fase 3)	Het verzamelen van aanvullende gegevens voor het vaststellen van de begrenzing, de diepteligging, de omvang, de aard en kwaliteit (gaafheid, conservering) van de in eerdere fasen herkende archeologische steentijdvindplaatsen.

<i>Productspecificatie kaart</i>	
Schaal	1: 1.2000
Interpolatiemode (v/h Pleistoceen)	Mapinfo 7.0, Vertical mMapper 2.6; Simple Natural Neighbour method cell size = 5, aggregation distance = 0 based on radius not on diameter
gebruikte data	boringen fase 3 vervolg

<i>Specificatie codering tabel</i>	
Top–Pleistoceen; Nap –Mv/Pleistoceen; Einde boring	meters
Afdekkend materiaal	V=veen, K=klei; Z=zand
Aard bovengrens	1 t/m 4 = overgang 1 t/m 4 cm 5 = overgang 5cm of meer 9 = erosief
Houtskool	0 = afwezig; 1 = aanwezig; 2 = veel
Vuursteen	0 = afwezig; 1 = mogelijk antropogeen; 2 = zeker antropogeen (microdebitage en afslagen)
Aardewerk	0 = afwezig; 1 = mogelijk; 2 = waarschijnlijk; 3 = zeker
Bot	0 = afwezig; 1 = visbot; 2 = overig bot
Verbrand bot	0 = afwezig; 1 = aanwezig
Opmerking	Hier worden o.a. eventuele determinaties van (vis)bot, vuursteen en zaden vermeld evenals eventueel herkende verkoole hazelnootdopfragmenten; KS1 = knappersteen aanwezig;, KS2 veel knappersteen aanwezig.

PROJECTCODE	BORING	XCOORD	YCOORD	TOP_PLEI	NAP_MV	NAP_PLEI	EINDE_BORI	HORIZONTEN	PROFIELTYP	AFDEK_MAT	AARD_BOVEN	HK	VST
3VB	1	147999,580	488001,970	550	-449,000	-999,000	610	a/c	AC-profiel	V	1	1	0
3VB	2	147976,750	488046,470	590	-461,000	-1051,000	700	c	C-horizont	V	3	0	0
3VB	3	147952,800	488090,410	585	-469,000	-1054,000	700	a/c	AC-profiel	V	3	0	0
3VB	4	147928,900	488134,230	595	-467,000	-1062,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	0	0
3VB	5	147953,600	488005,380	570	-418,000	-988,000	700	a/e/b/c	podzol	K	3	1	0
3VB	6	147929,650	488049,300	550	-422,000	-972,000	700	a/e/b/c	podzol	K	9	1	2
3VB	7	147905,700	488093,210	475	-481,000	-956,000	700	e/b/c	restant podzol	V	1	1	0
3VB	8	147930,450	487964,250	780	-467,000	-1247,000	1100	c	C-horizont	K	3	1	0
3VB	9	147906,470	488008,200	680	-407,000	-1087,000	800	a/c	AC-profiel	V	3	1	0
3VB	10	147883,110	488051,120	675	-335,000	-1010,000	800	a/c	AC-profiel	V	3	1	0
3VB	11	147883,320	487967,100	640	-433,000	-1073,000	700	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	12	147861,270	488007,540	640	-420,000	-1060,000	700	c	C-horizont	V	1	1	0
3VB	13	147860,210	487925,970	650	-423,000	-1073,000	700	c	C-horizont	V	1	0	0

PROJECTCODE	BORING	XCOORD	YCOORD	TOP_PLEI	NAP_MV	NAP_PLEI	EINDE_BORI	HORIZONTEN	PROFIELTYP	AFDEK_MAT	AARD_BOVEN	HK	VST
3VB	14	147836,250	487969,940	660	-416,000	-1076,000	700	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	15	147812,370	488013,830	640	-427,000	-1067,000	700	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	16	147813,110	487928,800	635	-432,000	-1067,000	700	c	C-horizont	V	3	0	0
3VB	17	147789,200	487972,750	645	-433,000	-1078,000	700	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	18	147789,970	487887,660	650	-419,000	-1069,000	700	c	C-horizont	V	1	1	0
3VB	19	147766,000	487931,650	680	-413,000	-1093,000	800	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	20	147742,120	487975,530	540	-487,000	-1027,000	700	a/c	AC-profiel	V	3	1	0
3VB	21	147742,850	487890,550	655	-414,000	-1069,000	700	c	C-horizont	V	1	1	0
3VB	22	147718,880	487934,420	560	-466,000	-1026,000	700	a/e/b/c	podzol	V	1	1	0
3VB	23	147988,700	488024,490	540	-466,000	-1006,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	1	0
3VB	24	147964,780	488068,460	600	-473,000	-1073,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	0	0
3VB	25	147940,860	488112,300	580	-465,000	-1045,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	0	0
3VB	26	147917,500	488155,130	565	-509,000	-1074,000	700	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	27	147977,110	488003,960	585	-436,000	-1021,000	700	a/e/b/c	podzol	V	3	1	0

PROJECTCODE	BORING	XCOORD	YCOORD	TOP_PLEI	NAP_MV	NAP_PLEI	EINDE_BORI	HORIZONTEN	PROFIELTYP	AFDEK_MAT	AARD_BOVEN	HK	VST
3VB	28	147965,140	488025,890	610	-413,000	-1023,000	700	b/c	restant podzol	V	1	1	0
3VB	29	147953,200	488047,860	560	-421,000	-981,000	700	a/e/b/c	podzol	V	3	1	0
3VB	30	147941,270	488069,810	645	-408,000	-1053,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	0	0
3VB	31	147929,280	488091,780	590	-479,000	-1069,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	2	0
3VB	32	147917,350	488113,760	565	-482,000	-1047,000	700	a/c	AC-profiel	V	3	1	0
3VB	33	147905,360	488135,700	585	-494,000	-1079,000	700	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	34	147965,530	487983,410	610	-442,000	-1052,000	800	a/e/b/c	podzol	V	1	1	0
3VB	35	147941,660	488027,370	560	-410,000	-970,000	700	a/e/b/c	podzol	V	1	1	0
3VB	36	147918,420	488071,770	555	-474,000	-1029,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	1	0
3VB	37	147893,800	488115,170	640	-481,000	-1121,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	1	0
3VB	38	147942,010	487984,850	610	-423,000	-1033,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	1	0
3VB	39	147930,040	488006,730	600	-410,000	-1010,000	700	a/b/c	podzol	V	3	1	0
3VB	40	147918,100	488028,730	590	-417,000	-1007,000	700	a/b/c	podzol	V	3	1	0
3VB	41	147906,140	488050,680	570	-380,000	-950,000	800	a/c	AC-profiel	V	1	1	0

PROJECTCODE	BORING	XCOORD	YCOORD	TOP_PLEI	NAP_MV	NAP_PLEI	EINDE_BORI	HORIZONTEN	PROFIELTYP	AFDEK_MAT	AARD_BOVEN	HK	VST
3VB	42	147892,740	488075,210	640	-398,000	-1038,000	800	a/e/b/c	podzol	V	1	2	0
3VB	43	147882,580	488094,140	625	-502,000	-1127,000	700	a/e/b/c	podzol	K	1	1	0
3VB	44	147918,490	487986,220	660	-415,000	-1075,000	700	a/c	AC-profiel	V	1	0	0
3VB	45	147894,560	488030,130	670	-420,000	-1090,000	800	a/c	AC-profiel	V	3	1	0
3VB	46	147871,140	488073,090	450	-506,000	-956,000	500	c	C-horizont	V	1	1	0
3VB	47	147906,900	487965,660	625	-437,000	-1062,000	700	c	C-horizont	V	1	1	0
3VB	48	147894,910	487987,620	655	-421,000	-1076,000	700	c	C-horizont	Z	9	0	0
3VB	49	147882,930	488009,580	710	-423,000	-1133,000	800	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	50	147870,520	488032,420	760	-338,000	-1098,000	800	c	C-horizont	V	1	0	0
3VB	52	147896,780	487942,250		-460,000	0,000	0				0		0
3VB	53	147871,370	487989,050		-416,000	0,000	0				0		0
3VB	54	147847,480	488032,950		-361,000	0,000	0				0		0
3VB	55	147871,750	487946,510		-423,000	0,000	0				0		0
3VB	56	147859,780	487968,500		-419,000	0,000	0				0	0	0

PROJECTCODE	BORING	XCOORD	YCOORD	TOP_PLEI	NAP_MV	NAP_PLEI	EINDE_BORI	HORIZONTEN	PROFIELTYP	AFDEK_MAT	AARD_BOVEN	HK	VST
3VB	57	147847,830	487990,400		-416,000	0,000	0				0	0	0
3VB	58	147835,880	488012,390		-421,000	0,000	0				0	0	0
3VB	59	147823,880	488034,380		-443,000	0,000	0				0	0	0
3VB	60	147848,080	487946,560		-423,000	0,000	0				0	0	0
3VB	61	147823,800	487992,730		-424,000	0,000	0				0	0	0
3VB	62	147836,660	487927,410		-422,000	0,000	0				0	0	0
3VB	63	147824,690	487949,370		-420,000	0,000	0				0	0	0
3VB	64	147812,740	487971,340		-411,000	0,000	0				0	0	0
3VB	65	147800,760	487993,250		-437,000	0,000	0				0	0	0
3VB	66	147789,720	488013,450		-489,000	0,000	0				0	0	0
3VB	67	147825,090	487906,840		-416,000	0,000	0				0	0	0
3VB	68	147801,150	487950,800		-426,000	0,000	0				0	0	0
3VB	69	147778,050	487993,350		-415,000	0,000	0				0	0	0
3VB	70	147801,510	487908,260		-420,000	0,000	0				0	0	0

PROJECTCODE	BORING	XCOORD	YCOORD	TOP_PLEI	NAP_MV	NAP_PLEI	EINDE_BORI	HORIZONTEN	PROFIELTYP	AFDEK_MAT	AARD_BOVEN	HK	VST
3VB	71	147789,570	487930,190		-425,000	0,000	0				0	0	0
3VB	72	147777,590	487952,130	690	-421,000	-1111,000	800	c	C-horizont	K	9	1	0
3VB	73	147765,610	487974,150	620	-417,000	-1037,000	800	a/c	AC-profiel	V	3	2	0
3VB	74	147777,970	487909,670		-414,000	0,000	0				0	0	0
3VB	75	147754,050	487953,590	585	-413,000	-998,000	700	a/b/c	podzol	K	3	2	0
3VB	76	147766,420	487889,120		-410,000	0,000	0				0	0	0
3VB	77	147754,380	487911,130		-419,000	0,000	0				0	0	0
3VB	78	147742,450	487933,010	565	-429,000	-994,000	700	a/e/b/c	podzol	K	3	2	0
3VB	79	147730,520	487954,990	610	-424,000	-1034,000	800	a/e/b/c	podzol	V	3	1	0
3VB	80	147754,820	487868,610		-440,000	0,000	0				0	0	0
3VB	81	147730,870	487912,460	600	-433,000	-1033,000	700	a/c	AC-profiel	V	3	1	0
3VB	82	147707,330	487955,830	550	-473,000	-1023,000	700	a/e/b/c	podzol	V	3	2	0
3VB	83	147731,310	487869,980		-476,000	0,000	0				0	0	0
3VB	84	147719,330	487891,970		-490,000	0,000	0				0	0	0

VST	HK	AARD_BOVEN	AFDEK_MAT	PROFIELTYP	HORIZONTEN	EINDE_BORI	NAP_PLEI	NAP_MV	TOP_PLEI	YCOORD	XCOORD	BORING	PROJECTCODE
0	2	3	V	podzol	a/e/b/c	700	-1058,000	-493,000	565	487913,850	147707,390	85	3VB
0	1	1	V	restant podzol	e/b/c	700	-1058,000	-473,000	585	487935,840	147695,400	86	3VB

PROJECTCOD	BORING	XCOORD	YCOORD	TOP_PLEI	NAP_MV	NAP_PLEI	EINDE_BORI	HORIZONTEN	PROFIELTYP	AFDEK_MAT	AARD_BOVEN	HK	VST	AW	BOT	VERBRBOT	OPMERKINGE	Fase
3VB4	88	147994,80	488010,74	530	4,543	9,843	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	89	147990,02	488019,54	500	4,775	9,775	700	c	C-horizont	V	1	0	0	0	0	0	1 m ri 88 versch ivm klic	3
3VB4	90	147985,24	488028,31	485	4,353	9,203	700	a/c	AC-profiel	V	3	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	92	147989,59	488002,23	475	4,430	9,180	550	a/c	AC-profiel	K	9	2	0	0	0	0	Zaden: Braam.	3
3VB4	93	147984,83	488010,99	480	4,294	9,094	550	a/c	AC-profiel	K	9	1	0	0	0	0	2 m ri 94 verpl ivm klic	3
3VB4	95	147975,24	488028,57	535	4,169	9,519	700	a/c	AC-profiel	V	3	1	0	0	0	0		3
3VB4	99	147979,60	488002,47	500	4,324	9,324	700	a/c	AC-profiel	V	3	2	0	0	0	0	Verbrande hazelnoot? Zaden: Braam.	3
3VB4	100	147974,83	488011,25	460	4,226	8,826	700	a/c	AC-profiel	V	1	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	102	147965,27	488028,83	555	4,168	9,718	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	0	0		3
3VB4	104	147955,67	488046,37	500	4,187	9,187	700	a/b/c	podzol	V	3	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	105	147950,90	488055,17	525	4,149	9,399	700	a/c	AC-profiel	V	4	1	0	0	0	0		3
3VB4	106	147979,20	487985,17	510	4,324	9,424	700	a/b/c	podzol	V	3	2	0	0	0	0	2 m ri 107verpl ivm klic. KS 1.	3
3VB4	107	147974,41	487993,95	505	4,388	9,438	550	a/b/c	podzol	V	3	1	0	0	0	0		3

3VB4	108	147969,61	488002,71	500	4,275	9,275	700	a/e/b/c	podzol	V	3	2	0	0	0	0	2 m verpl ri 109 ivm klic. Mogelijk verbrande hazelnoot.	3
3VB4	110	147960,04	488020,29	485	4,177	9,027	550	a/e/b/c	podzol	K	1	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	111	147955,26	488029,05	480	4,194	8,994	550	a/e/b/c	podzol	K	9	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	113	147945,68	488046,62	450	4,183	8,683	700	a/e/b/c	podzol	K	1	1	0	0	0	0		3
3VB4	115	147936,11	488064,20	534	4,158	9,498	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	0	0	opvallend veel grind (OD?)	3
3VB4	116	147931,37	488072,97	545	4,278	9,728	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	0	0	opvallend veel grind (OD?)	3
3VB4	117	147969,21	487985,41	465	4,408	9,058	700	a/e/b/c	podzol	V	3	2	0	0	0	0	opvallend veel grind (OD?)	3
3VB4	118	147964,41	487994,19	495	4,334	9,284	550	a/e/b/c	podzol	V	2	2	0	0	0	0	1 m naar 117verpl ivm klic	3
3VB4	120	147954,84	488011,76	465	4,234	8,884	700	a/e/b/c	podzol	K	9	2	0	0	0	0		3
3VB4	122	147945,25	488029,32	465	4,120	8,770	700	a/e/b/c	podzol	K	9	1	0	0	0	0		3
3VB4	123	147940,48	488038,10	460	4,189	8,789	550	a/e/b/c	podzol	K	9	1	0	0	0	0		3
3VB4	124	147935,70	488046,89	450	4,245	8,745	550	a/e/b/c	podzol	K	9	2	0	0	0	0	verkoalde hazelnoot; opvallend veel hk	3
3VB4	125	147930,92	488055,64	455	4,210	8,760	550	a/e/b/c	podzol	K	9	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	126	147926,14	488064,44	500	4,275	9,275	550	b/c	restant podzol	Z	9	1	0	0	0	0		3
3VB4	128	147916,55	488082,00	460	4,322	8,922	550	a/b/c	podzol	K	1	2	0	0	0	0	Erg veel HK (ook grote brokken).	3
3VB4	129	147959,21	487985,65	445	4,391	8,841	700	a/e/b/c	podzol	K	1	0	0	0	0	0	Natuursteen onbewerkt.	3
3VB4	132	147944,86	488012,02	490	4,126	9,026	700	b/c	restant podzol	V	1	2	0	0	0	0		3

3VB4	133	147940,06	488020,81	510	4,066	9,166	700	e/b/c	restant podzol	V	1	2	0	0	0	0		3
3VB4	135	147930,49	488038,36	450	4,221	8,721	550	a/e/b/c	podzol	K	9	2	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	136	147925,68	488047,14	435	4,203	8,553	550	a/e/b/c	podzol	K	1	2	0	0	0	0	KS 2.; opvallend veel hk	3
3VB4	137	147920,94	488055,88	435	4,277	8,627	550	a/e/b/c	podzol	K	1	1	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	139	147911,35	488073,50	455	4,159	8,709	550	a/c	AC-profiel	K	1	2	2	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	140	147906,57	488082,26	455	4,189	8,739	550	a/e/b/c	podzol	K	9	1	2	0	0	0		3
3VB4	141	147901,78	488091,01	435	4,463	8,813	550	a/e/b/c	podzol	K	9	1	0	0	0	0		3
3VB4	142	147939,64	488003,48	490	4,153	9,053	700	a/b/c	podzol	V	3	2	0	0	0	0		3
3VB4	143	147934,88	488012,26	520	4,155	9,355	700	a/c	AC-profiel	V	3	2	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	146	147920,49	488038,61	420	4,227	8,427	550	a/e/b/c	podzol	V	3	2	0	0	0	0	KS 1.	3
3VB4	148	147910,93	488056,16	455	4,104	8,654	550	a/c	AC-profiel	K	9	1	2	0	0	0	Verbrande hazelnoot 7 fragmenten; 1 fragment natuursteen	3
3VB4	149	147906,17	488064,94	455	3,992	8,542	550	a/c	AC-profiel	K	9	1	0	0	0	0		3
3VB4	152	147891,81	488091,28	430	4,477	8,777	550	a/e/b/c	podzol	K	9	1	2	0	0	0		3
3VB4	155	147915,29	488030,09	505	4,211	9,261	700	a/b/c	podzol	Z	2	2	2	0	0	0	KS 1.; houtje 1 zijde verkoold, andere zijde niet: 14C?	3
3VB4	157	147905,73	488047,68	455	4,079	8,629	550	a/e/b/c	podzol	K	9	2	0	0	0	0	Zaden: Braam sp.	3
3VB4	159	147896,16	488065,20	455	3,928	8,478	550	a/e/b/c	podzol	V	2	1	0	0	0	0		3
3VB4	160	147891,36	488073,98	465	-	-	550	e/b/c	restant	K	9	1	0	0	0	0	KS 1.	3

					4,008	8,658			podzol											
3VB4	161	147886,60	488082,79	455	4,193	8,743	550	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	0	0	0	KS 1.		3
3VB4	162	147881,83	488091,52	385	5,022	8,872	550	e/b/c	restant podzol	V	2	1	0	0	0	0	0			3
3VB4	163	147905,31	488030,32	565	4,224	9,874	700	c	C-horizont	V	1	0	0	0	0	0	0			3
3VB4	164	147900,55	488039,12	545	4,100	9,550	700	a/e/b/c	podzol	V	3	1	2	0	0	0	0			3
3VB4	166	147890,98	488056,66	460	3,967	8,567	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	0	0	0	Schelp.		3
3VB4	167	147886,18	488065,43	465	3,964	8,614	550	c	C-horizont	V	2	0	0	0	0	0	0			3
3VB4	168	147881,41	488074,24	450	4,189	8,689	550	a/c	AC-profiel	K	9	1	0	0	0	0	0			3
3VB4	169	147876,63	488083,01	365	5,020	8,670	550	a/e/b/c	podzol	V	2	1	0	0	0	0	0	KS 1.		3
3VB4	170	147890,55	488039,35	530	4,056	9,356	700	a/c	AC-profiel	V	3	1	0	0	0	0	0	Natuursteen onbewerkt..		3
3VB4	171	147885,75	488048,15	555	4,056	9,606	700	b/c	restant podzol	Z	9	1	2	0	0	0	0			3
3VB4	175	147871,02	488057,16	575	4,064	9,814	700	c	C-horizont	V	1	0	0	0	0	0	0			3
3VB4	87	147999,57	488001,98	490	4,464	9,364	700	a/b/c	podzol	V	3	1	0	0	1	0	0	BOT: keeltand vis.		3
3VB4	91	147994,38	487993,45	510	4,398	9,498	550	a/c	AC-profiel	Z	9	1	0	0	1	0	0	2 mri 92 verpl ivm klic. BOT: visbot.		3
3VB4	94	147980,01	488019,78	455	4,451	9,001	700	a/e/b/c	podzol	V	3	2	0	0	1	0	0	KS 2. Mogelijk verbrande hazelnoot. BOT: visbot, keeltand.		3
3VB4	96	147970,47	488037,35	505	4,169	9,219	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	1	0	0	BOT: visbot.		3
3VB4	97	147965,67	488046,13	505	4,119	9,169	700	a/b/c	podzol	V	2	1	0	0	1	0	0	BOT: visschub.		3
3VB4	98	147984,41	487993,68	510	-	-	700	a/c	AC-profiel	V	3	1	0	0	1	0	0	BOT: visschub.		3

					4,428	9,528												
3VB4	101	147970,02	488020,04	575	4,208	9,958	700	a/c	AC-profiel	K	1	1	0	0	1	0	BOT: visbot. Baksteen puin?	3
3VB4	103	147960,47	488037,59	530	4,192	9,492	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	0	0	1	0	BOT: keeltand vis. Zaden: Braam.	3
3VB4	109	147964,84	488011,52	515	4,203	9,353	700	a/b/c	podzol	V	2	2	0	0	1	0	KS 1. BOT: visbot.	3
3VB4	112	147950,48	488037,86	470	4,292	8,992	550	a/e/b/c	podzol	K	1	1	0	0	1	0	BOT: keeltand vis.	3
3VB4	114	147940,91	488055,40	490	4,277	9,177	700	a/c	AC-profiel	V	2	1	2	0	1	0	BOT: visschub.; natuursteen met pek; mogelijk verbr. Hazelnoot	3
3VB4	119	147959,62	488002,96	510	4,243	9,343	550	a/b/c	podzol	Z	9	1	0	0	1	0	BOT: visbot, visschub, keeltand vis.	3
3VB4	121	147950,06	488020,57	500	4,163	9,163	550	e/b/c	restant podzol	K	9	1	0	0	1	0	BOT: visbot, keeltand vis.	3
3VB4	127	147921,37	488073,22	510	4,229	9,329	550	a/b/c	podzol	V	2	1	0	0	1	0	BOT: keeltand vis.	3
3VB4	130	147954,43	487994,44	485	4,327	9,177	550	a/b/c	podzol	K	1	1	0	0	1	0	2 m verpl naar 131 ivm klic. BOT: keeltand vis.	3
3VB4	131	147949,64	488003,23	510	4,197	9,297	550	a/c	AC-profiel	V	3	1	0	0	1	0	BOT: visbot.	3
3VB4	134	147935,31	488029,55	470	4,136	8,836	700	e/b/c	restant podzol	V	1	1	0	0	1	0	BOT: keeltand vis.	3
3VB4	138	147916,15	488064,69	450	4,163	8,663	550	a/e/b/c	podzol	K	1	2	0	0	1	0	BOT: visschub.	3
3VB4	144	147930,09	488021,03	490	4,031	8,931	550	a/c	AC-profiel	K	1	2	0	0	1	0	KS 1. BOT: visbot, visschub, keeltand vis.	3
3VB4	145	147925,31	488029,83	465	4,186	8,836	550	a/c	AC-profiel	K	1	1	1	0	1	0	KS 1. BOT: visbot.	3
3VB4	147	147915,74	488047,36	415	4,274	8,424	550	a/b/c	podzol	V	3	0	0	0	1	0	BOT: visschub.	3

3VB4	150	147901,36	488073,69	445	4,045	8,495	550	a/e/b/c	podzol	K	9	1	0	0	1	0	KS 1. BOT: visschub.	3
3VB4	151	147896,58	488082,51	440	4,166	8,566	550	a/e/b/c	podzol	V	2	1	0	0	1	0	BOT: keeltand vis.	3
3VB4	153	147924,88	488012,51	575	3,976	9,726	700	b/c	restant podzol	Z	9	1	0	0	1	0	BOT: visschub.	3
3VB4	154	147920,10	488021,30	555	4,020	9,570	700	e/b/c	restant podzol	V	1	1	0	0	1	0	BOT: visschub.	3
3VB4	156	147910,53	488038,84	515	4,173	9,323	700	a/b/c	podzol	V	3	1	0	0	1	0	BOT: visschub.	3
3VB4	158	147900,96	488056,43	445	3,951	8,401	550	a/c	AC-profiel	V	2	2	0	0	1	0	BOT: visschub.	3
3VB4	165	147895,74	488047,91	535	3,990	9,340	700	a/b/c	podzol	V	3	1	0	0	1	0	KS 1. BOT: keeltand vis.	3
3VB4	172	147881,00	488056,92	515	4,020	9,170	700	a/b/c	podzol	V	3	2	0	0	1	0	BOT: visschub. Veel HK (grote brokken); ijzerachting verbinding (limoniet?); verbr. Kwartsiet	3
3VB4	173	147876,18	488065,68	490	4,084	8,984	550	a/c	AC-profiel	V	2	1	2	0	1	0	BOT: visbot. Schub; 1 bewerkt vuursteen; 1 verbrande kwartsiet	3
3VB4	174	147871,41	488074,48	345	5,053	8,503	550	a/e/b/c	podzol	V	2	2	0	0	1	0	BOT: visschub.	3
3VB4	176	147866,19	488065,94	400	4,935	8,935	550	a/b/c	podzol	V	2	1	0	0	1	0	BOT: visschub.	3

Bijlage 4: Catalogus vindplaats 3V_1

Vindplaats 3V-1

Bijlage 4: Catalogus vindplaats 3V_1

Vindplaats 3V-1

1. **Vindplaatscode Gemeente Almere:** 3V_1
2. **Coördinaten:** Begrenzing vindplaats binnen het plangebied ligt binnen de vierhoek:
 - a. 148.894; 488.114
 - b. 147.950; 488.055
 - c. 147.924; 488.012
 - d. 147.860; 488.055

De noordwestelijke begrenzing van de vindplaats is niet vastgesteld en ligt mogelijk buiten het plangebied.

Kaartblad (topografische kaart Nederland 1:25.000): 26A zuid

3. **Gemeente:** Almere
Locatie: Almere Buiten
Toponiem: Buitenhout
4. **Grondgebruik:** Terrein wordt bouwrijp gemaakt om ingericht te worden als bedrijventerrein.
5. **Vondstmateriaal:** zie tabel 3; het vondstmateriaal is gedateerd op grond van de diepteligging van de dekzandopduiking waarop en waarin het materiaal is aangetroffen (zie rubriek 10).

Vondstmateriaal vindplaats 3V_1				
Determinatie stadsarcheoloog				
Boring	Fragmenten bewerkt vuursteen	Fragmenten natuursteen	Verkoolde hazelnootdop	Mogelijk verkoolde hazelnootdop
6	5 (3 verbrand)		1	
114	1	1 (met pek)		1
124			1	
139	1			
140	1			
145	1			
148		1 verbrand (mogelijk bewerkt vuursteen)	7	
152	1			
155	1			
164	1			
171	1			
173	1 (mogelijk)	1 (verbrande kwartsiet)		

Naast de vondsten in de tabel bevatten vrijwel alle boringen binnen de vindplaats houtskool, sommige boringen veel (boringen 124, 128, 136, 172) en in grote brokken (boring 165). Boring 173 bevat naast de genoemde vondsten een fragment van een ijzerachtige verbinding (limoniet?).

6. **Landschappelijke ligging:** De vindplaats ligt op de westelijke helft van de oostelijke pleistocene dekzandopduiking in de ondergrond van het oostelijke deel van plangebied

3V. Waarschijnlijk ligt de vindplaats aan een uitloper van de voormalige rivier de Eem. Aanwijzing hiervoor is een depressie die even buiten het plangebied ten noordoosten van de dekzandopduiking langs de zuidwestelijke oever van een voormalige Eemloop herkenbaar is op de kaart met de diepteligging van het Pleistoceen in Menke e.a. 1998 (figuur 2.8).

7. **Beschrijving:** De vindplaats is vastgesteld door middel van systematisch booronderzoek. Het is een vindplaats van bewerkt (en soms verbrand) vuursteen, natuursteen (in 1 geval met pek), fragmenten van verkoolde hazelnootdoppen en houtskool. Plaatselijk is opvallend veel houtskool gevonden, soms bovendien in grote brokken. Mogelijk is dit te zien als aanwijzingen voor haardplaatsen. Opmerkelijk is verder een fragment van mogelijk limoniet. Genoemde resten zijn aangetroffen in een grotendeels ongestoorde context op een diepte die op basis van de boorstaten varieert van 8.50 tot 10.00 meter min NAP.
De dekzandopduiking waarop de vindplaats ligt, zal geleidelijk aan te nat zijn geworden voor bewoning en met veen overgroeid zijn geraakt. Dit laatste is onder meer af te leiden uit het veen dat in veel boringen is herkend als afdekkende laag van het dekzand, met name op de flanken van de dekzandopduiking. De klei die als afdekkende laag op de hoogste delen van de dekzandopduiking is waargenomen en overigens een grotendeels intacte podzol afdekt, wijst op erosie die moet hebben plaatsgevonden na de inundatie en opvolgende veengroei.
De begrenzing van vindplaats 3V_1 is afgeleid uit de ruimtelijke verspreiding van 'harde' archeologische indicatoren zoals bewerkt vuursteen en verkoolde hazelnootdoppen. In het noordwesten is de begrenzing van de vindplaats nog niet vastgesteld: de vindplaats strekt zich hier waarschijnlijk tot buiten het plangebied. De omvang van de vindplaats binnen het plangebied is naar schatting 3700 m².
8. **Type vindplaats:** kampement waarschijnlijk
9. **Diepteligging:** top van de vindplaats / dekzandopduiking 8.50 tot 10 meter min NAP (op grond van de boorstaten)
10. **Datering:** Mesolithicum
Op grond van de hoogteligging van het dekzand en de relatieve zeespiegelstijging zijn de resten ouder dan 7200 BP (6000 voor Chr.).
11. **Waardering:** vindplaats is 'behoudenswaardig' volgens de criteria zoals vastgelegd in de KNA 2.2 (zie ook hoofdstuk 6 van dit rapport)
Belevingswaarde: niet van toepassing
Fysieke waarde:
 - gaafheid:** bodemprofiel grotendeels in tact: 2 punten
 - conservering:** harde indicatoren aanwezig: 3 punten**Inhoudelijke waarde:** 9 punten. De vindplaats is in lokaal, regionaal, nationaal en Europees opzicht uiterst zeldzaam qua datering en landschappelijke ligging in het stroomgebied van de voormalige rivier de Eem. De vindplaats kan bijzondere nieuwe informatie over de levenswijze van onze voorouders in een periode waarvan zeer weinig bekend is. Het kan nieuw licht werpen op de overgang van het jagers- verzamelaars bestaan naar een meer sedentaire boerensamenleving. De vindplaats is als onderdeel van de representatieve steekproef van te behouden vindplaatsen in Almere, representatief te noemen.

Bijlage 5: Boorpuntenkaart

BINDEND ADVIES

Van : **Jurgen van Voorst en Heleen Visscher (DSO/ROM/BA&M)**
Aan : **Arthur Maarsingh (SB/VTH)**
Betreft : **Advies inzake aanvraag archeologievergunning inrichting Vindplaats 3V_1 “De Buitenkant” (3V Buitenhoutsedreef/Trekweg, Almere Buiten).**
Datum : **30 november 2010**
Goedkeuring : **drs. W.J.H. Hogestijn (stadsarcheoloog)**

Aanleiding

De gemeente Almere is eigenaar van het terrein met de archeologische vindplaats 3V_1 aan de Buitenhoutsedreef / Trekweg (tussen 41 en 51) in Almere-Buiten.

Op grond van het op 18 juni 2009 in werking getreden gemeentelijk archeologiebeleid zoals verwoord in de Archeologienota 2009, is de vindplaats ingepast en moet zij nu publieksvriendelijk en recht doend aan de archeologische waarden worden ingericht.

Het inrichtingsplan is in samenspraak met Bureau Archeologie en Monumentenzorg tot stand gekomen. In dat verband hebben de stadsarcheoloog en de ontwerper Niels Kroes de vindplaats in het najaar van 2009 bezocht om ideeën te bespreken. Op 19 augustus 2010 is aangekondigd dat een vergunningsaanvraag gedaan zou worden. Op 20 augustus 2010 heeft de projectleider Astrid Meeuwssen bevestigd dat het gereserveerde budget voor de inrichting van de vindplaats daadwerkelijk besteed gaat worden.

Projectleider Astrid Meeuwssen heeft op 7 oktober 2010 een aanvraag om een archeologievergunning ingediend bij VTH. Op 12 oktober 2010 is de aanvraag aangevuld door de projectleider en doorgesproken met haar en Arthur Maarsingh van VTH. Op 13 oktober 2010 heeft nogmaals overleg met haar en Piet Kremer (projectleider DSO) plaatsgehad. Op 8 november heeft een laatste bespreking met Astrid Meeuwssen, de ontwerper en Arthur Maarsingh plaatsgevonden. Op 22 november is de herziene tekening aangereikt.

Ingediende stukken

Beoordeeld zijn de volgende, door verzoeker ingediende bescheiden:

- Aanvraagformulier;
- 2 Plattegronden van het inrichtingsplan
- Luchtfoto onder een hoek
- Email met aanvullende informatie.

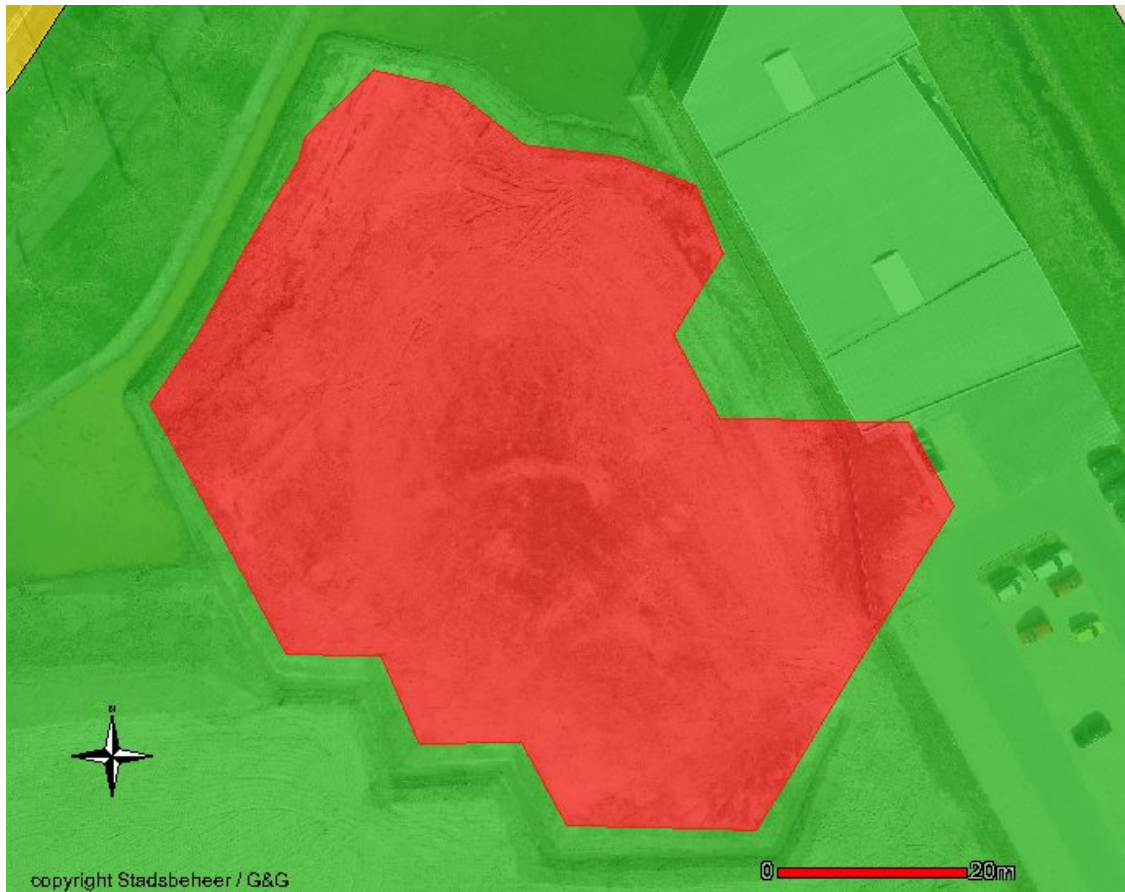
Archeologie

De archeologische vindplaats 3V_1 (genaamd “De Buitenkant”) is tussen najaar 2005 en midden 2006 opgespoord d.m.v. boringen, waarbij houtskool, bewerkt vuursteen, bewerkt verbrand vuursteen, fragmenten natuursteen (met pek), verbrand kwartsiet, verkoolde hazelnootdoppen en een fragment van een ijzerverbinding (mogelijk limoniet) is aangetroffen. De vindplaats kan geïnterpreteerd worden als een kampement van jagers en verzamelaars.

De top van het dekzand, waarop de vindplaats is gelegen, ligt op 8,50 tot 10 meter min NAP. De vindplaats wordt gedateerd op ouder dan circa 6000 voor Chr. (Laat-Mesolithicum (6450-4900 voor Chr.)) of ouder (laat-paleolithisch). Conform de nationale normen, het archeologiebeleid van de gemeente Almere en van de provincie Flevoland, is sprake van een behoudenswaardige vindplaats.

De vindplaats ligt tussen het Health Center (Trekweg 51) en het nog te bouwen Kids Playground (Trekweg 41), waarvoor bouwvergunning is verleend. Zie figuur 1. De vindplaats heeft geen extra beschermingszone omdat hij is vastgesteld voordat een extra beschermingszone verplicht werd ingevolge de beleidsregel van de Provincie Flevoland.

Voor de officiële rapportage van de resultaten van het onderzoek en nadere onderbouwing van de waarde van de vindplaats, verwijzen wij naar de rapportage: Archeologische Rapportage Almere 13, Plangebied 3V, Buitenhout (2006).

Figuur 1: Vindplaats 3V_1 (rode vlak) aan de Buitenhoutsedreef / Trekweg.

Terreininrichting / werkzaamheden

De verschillende uit te voeren werkzaamheden (als vermeld op het aanvraagformulier en de tekening) worden hieronder per soort behandeld. Zie bijlage 3.

Opbrengen materiaal en inrichten

Ter markering van de grens van de vindplaats, wordt op de buitenste rand van het terrein met de vindplaats een wal aangebracht bestaand uit 50% Bims/argex vermengd met 50% grond. De hoogte van deze wal is maximaal 1.20 meter ten opzichte van het maaiveld (3.30 meter beneden NAP). Door deze menging brengt het gewicht van de wal geen schade toe aan de vindplaats. De wal wordt onderbroken in het noorden, om een vloeiende overgang naar de moeraszone te creëren.

Op het terrein wordt één kunstmatig heuveltje van bims/argex gemaakt met een hoogte van maximaal 1,20 meter ten opzichte van het maaiveld (3.30 meter beneden NAP). Bims of argex is dermate licht materiaal dat dit geen schade aan de vindplaats toebrengt ten gevolge van zetting.

De archeologische vindplaats blijft onbebouwd en grotendeels onverhard. Het terrein wordt ingericht met beplanting, een vuurplaats, archeologisch straatmeubilair en een zandspeelplaats.

Verharden/aanleg paden/wegen

Er worden voetpaden van halfverharding (Grauacke of split) aangebracht. Dit is waterdoorlatend.

Beplanten

Het terrein wordt beplant met grassen, kruiden, struiken en bomen.

Midden op de vindplaats wordt een solitaire zomereik geplant. Het plukfruit wordt langs de oostelijke rand van de vindplaats geplant en in het gedeelte tussen de grens van de vindplaats en het gebouw van het Health Center. In de aanvraag wordt dit als volgt gemotiveerd: *De inrichting draagt bij aan de publieksbeleving van archeologie. “Door de vindplaats te voorzien van grassen met een solitaire boom trekt de vindplaats de aandacht van het publiek. De bezoekers van de omliggende bedrijven worden gestimuleerd om gebruik te maken van de vindplaats. Door plukfruit te planten en ook bankjes te plaatsen zal de vindplaats bezocht gaan worden.”*

Graven

Er wordt een zandspeelplaats met een diameter van 7,5 meter gerealiseerd. Hiertoe wordt een halve meter ontgraven en het gat wordt gevuld met speelzand. Dit veroorzaakt geen schade aan de vindplaats.

Beoordelingskader

Bestemmingsplan

Het bouwplan ligt binnen het bestemmingsplan “Buitenveld”. Dit bestemmingsplan is vastgesteld en goedgekeurd in 1983. Het bevat geen aanlegvergunningstelsel voor archeologie. Hierdoor geldt ter plaatse de Archeologieverordening.

Archeologieverordening en Archeologische Beleidskaart Almere

Op de Archeologische Beleidskaart Almere is het in te richten terrein aangeduid met de kleur rood, dat wil zeggen: een behoudenswaardige vindplaats. Voor wijzigingen hieraan geldt volgens de Archeologieverordening een archeologievergunningsplicht.

Volgens artikel 9 wordt de archeologievergunning geweigerd indien de activiteiten of het object waarvoor vergunning wordt gevraagd leidt tot aantasting van archeologische waarden.

Beoordeling

Beoordeling ontvankelijkheid

De ingediende stukken zijn per 15 november 2010 compleet.

Inhoudelijke beoordeling

De voorgestelde maatregelen zullen geen schade toebrengen aan de vindplaats. Er is voldaan aan artikel 9 van de Archeologieverordening

Het toekomstige grondwaterpeil moet permanent ruim (d.w.z. minimaal 1 meter) boven het hoogste deel van de vindplaats (8,50 meter min NAP) zijn en blijven. D.w.z. boven 7,50 meter min NAP.

Inpassing

Bureau Archeologie en Monumentenzorg is van mening dat de voorgestelde inrichting een geslaagde inpassing is.

De vindplaats ligt voor ongeveer 50% ingeklemd tussen het Health Center en de Kids Playground. Het Health Center is een doosvormig gebouw zonder schuine kap met aan de vindplaatszijde een blinde, grijze wand. De beleving van de vindplaats heeft daar ernstig onder te lijden. Op de vergunningsaanvraagtekening zijn tussen deze wand en de vindplaats bomen en struiken ingetekend. Het is van zeer groot belang dat deze ook echt gerealiseerd worden. Dat moet als voorwaarde in de vergunning worden opgenomen.

Inrichting

De kern van de vindplaats wordt onder meer ingericht door middel van een vuurplaats. Bureau Archeologie en Monumentenzorg gaat hiermee accoord, omdat zo voldoende relatie gelegd wordt met het thema "vindplaats van vuursteen". De solitaire eik verwijst naar het thema "dood/begraven" en legt zo een relatie met de begraven archeologische vindplaats.

Bindend advies

De stadsarcheoloog van de gemeente Almere geeft in naam van Burgemeester en Wethouders het bindend advies om inzake de voorliggende aanvraag de archeologievergunning te verstrekken **onder de volgende voorwaarden:**

1. Handhaving van de grondwaterstand is cruciaal voor het duurzaam behoud van de vindplaats. De uiteindelijke grondwaterstand van de vindplaats dient te allen tijde ruim boven de 7,50 meter min NAP gehandhaafd te blijven. Ten behoeve van monitoring van de grondwaterstand op de vindplaats moet opdrachtnemer ruimte reserveren voor het slaan van een peilbuis;
2. In de te verstrekken beschikking moet de clause inzake scheeps- en vliegtuigwrakken en -ladingen worden opgenomen (voor de tekst hiervan: zie bijlage 1).
3. Op grond van artikel 53 van de Monumentenwet 1988 bent u verplicht toevalsvondsten te melden aan de stadsarcheoloog van de gemeente Almere, de heer drs. W.J.H. Hogestijn (Bureau Archeologie en Monumentenzorg van de Dienst Stedelijke Ontwikkeling (DSO/ROM), Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere. Tel: 036-539 97 58, e-mail: wjhogestijn@almere.nl. Plaatsvervanger is mevrouw H.C.J. Visscher, beleidsadviseur archeologische monumentenzorg van de gemeente Almere (tel: 036-548 44 36; hcjvisscher@almere.nl).
4. Het berijden van de vindplaats met auto's / vrachtauto's ten behoeve van inrichting, onderhoud/beheer mag alleen incidenteel nadat er tijdelijke stalen rijplaten zijn aangebracht;
5. Iedere afwijking van de werkzaamheden zoals aangegeven op bijgaande tekeningen en op het aanvraagformulier of wijziging van de grondwaterstand of afwijking van deze randvoorwaarden moet voorafgaand aan de werkzaamheid ter goedkeuring aan de stadsarcheoloog worden voorgelegd;
6. De vergunning moet op de werkplaats aanwezig zijn en moet getoond worden op verzoek van de toezichthouder.
7. Bureau Archeologie en Monumentenzorg moet in staat worden gesteld op de werkzaamheden toezicht te houden en moet te allen tijde toegang tot het terrein kunnen krijgen.
8. De aanvang van de werkzaamheden moet uiterlijk één week voor aanvang gemeld worden aan Bureau Archeologie en Monumentenzorg.

Verzoek

Graag ontvangt Bureau Archeologie en Monumentenzorg een afschrift van de beschikking.

Burgemeester en Wethouders,
Namens hen,
De stadsarcheoloog

Willem Jan Hogestijn

BIJLAGE 1

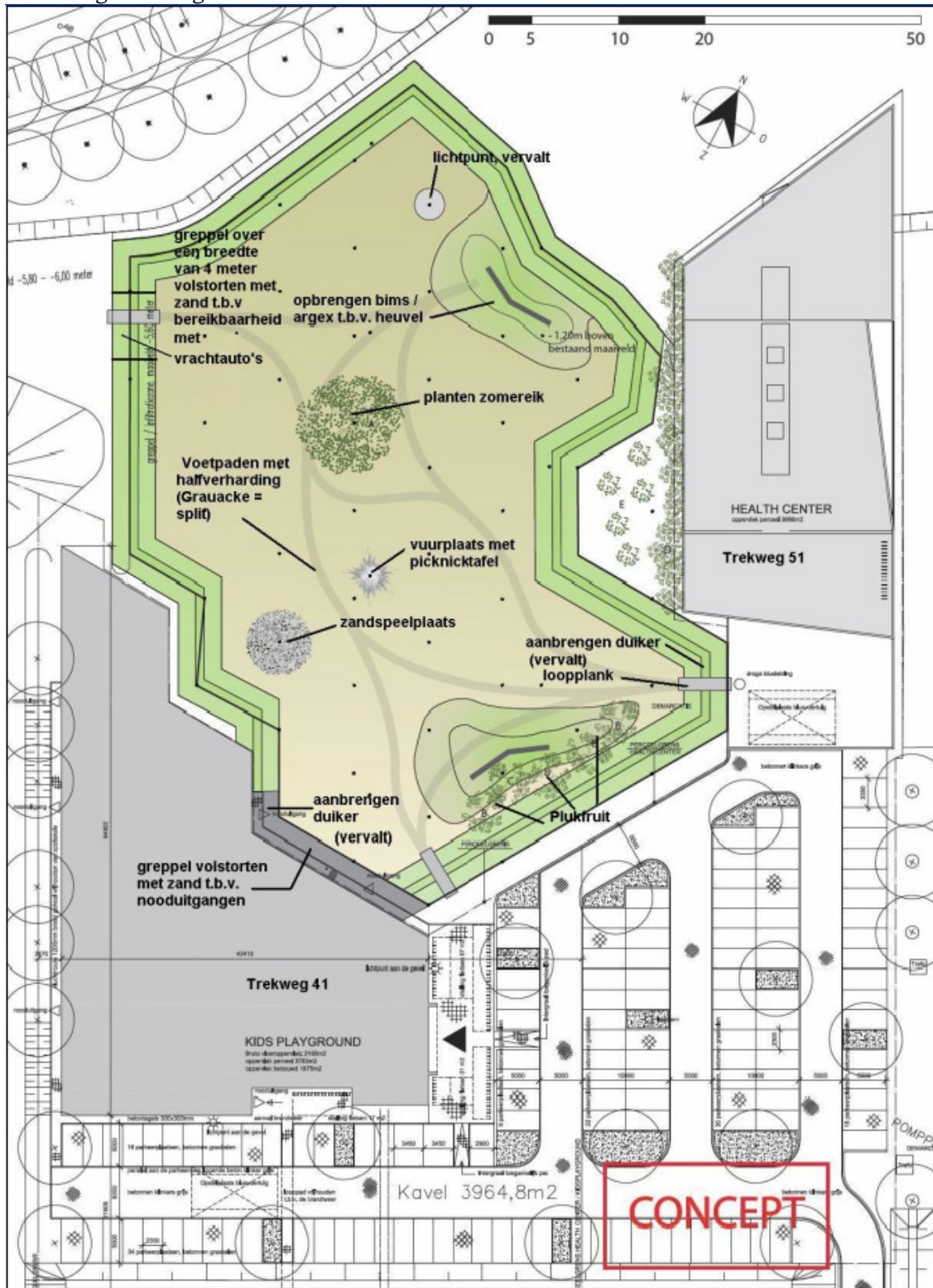
Scheepswrakkenclausule

Buiten het plangebied is de aanwezigheid bekend van scheeps- en vliegtuigwrakken alsmede andere scheepsresten of scheepsladingen. Het is denkbaar dat er zich binnen gebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd onder het maaiveld nog onbekende scheepswrakken en dergelijke bevinden. Men dient er dan ook rekening mee te houden dat scheeps en / of vliegtuigresten aangetroffen kunnen worden bij het uitvoeren van grondwerkzaamheden. Een dergelijk aantreffen moet conform artikel 53 lid 1 van de Monumentenwet 1988 gemeld worden aan de minister van OCW (dit moet via het bevoegd gezag: de stadsarcheoloog van de gemeente Almere).

In artikel 53 van de Monumentenwet 1988 is opgenomen dat alle zaken die buiten opgravingen worden gevonden waarvan men weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is, gemeld moeten worden aan de minister van OC en W.

Ter voorkoming van verdere beschadiging moeten de werkzaamheden ter plaatste gestaakt worden. Na vaststelling van de waarde en het belang van de aangetroffen resten, zal besloten worden welke maatregelen nodig zijn.

BIJLAGE 2:
Inrichtingstekening

Besluit archeologische monumentenzorg plangebied 3V Buitenhout, alsmede eisen en richtlijnen die voortvloeien uit het besluit

Datum: 16 november 2011

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almere, namens hen de stadsarcheoloog,

Gezien:

- Artikel 38a van de Monumentenwet 1988, te weten: De gemeenteraad houdt bij de vaststelling van een bestemmingsplan of een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.1, onderscheidenlijk artikel 3.38, van de Wet ruimtelijke ordening en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond, rekening met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten;
- Het provinciaal beleid ten aanzien van archeologie, zoals vastgelegd in het Omgevingsplan Flevoland 2006 en de Beleidsregel archeologie en ruimtelijke ordening 2008, specifiek de eis van het hanteren van een bufferzone rond behoudenswaardige archeologische vindplaatsen;
- Het gemeentelijk beleid ten aanzien van archeologie, specifiek het streven naar behoud van belangrijke archeologische waarden binnen daartoe aangewezen selectiegebieden;
- De resultaten van het archeologisch vooronderzoek in plangebied 3V Buitenhout, die zijn vastgelegd in de ARA 13 Basisrapportage Voorzonderzoek Waardestelling, Selectieadvies Tekst Bestemmingsplan Plangebied 3V, Buitenhout (Archeologische Rapporten Almere 13)

Besluiten:

1. Dat vindplaats 3V_1 "De Buitenkant" behouden zal worden;
2. Dat de begrenzing van de vindplaats zoals aangegeven op de Archeologische Beleidskaart Almere wordt aangehouden;
3. Dat het overige deel van het plangebied wordt vrijgegeven van archeologische beschermende maatregelen;
4. Dat de meldingsplicht voor toevalsvondsten van kracht blijft.

De eisen en richtlijnen behorende bij dit besluit zijn opgenomen in het rapport ARA 13 Basisrapportage Voorzonderzoek Waardestelling, Selectieadvies Tekst Bestemmingsplan Plangebied 3V, Buitenhout (Archeologische Rapporten Almere 13)

Burgemeester en Wethouders,
Namens hen,
De stadsarcheoloog

Willem Jan Hogestijn